

EVENTYR

De norske folkeeventyrene er blitt omtalt som den første virkelige folkeboken i vår moderne litteratur, og det er takket være Peter Christen Asbjørnsen og Jørgen Moe. Litt over 20 år gamle begynte de to gode vennene å planlegge innsamling og utgivelse av eventyr. Påsken 1838 besøkte Jørgen Moe skredderen Lars Hansen Svendsrud (1789-1860) på Røyse, og skredderen fortalte 11 eller 12 eventyr som Moe skrev opp. I Ringåsen i Norderhov bodde skomaker Engebret Askjem (1808-1881), og fra han kjenner vi 4 eller 5 eventyr. Det kjente eventyret *Gudbrand i Lia* har Askjem trolig fortalt.

Tidlig på 1840-tallet utga Asbjørnsen og Moe tre små eventyrhefter. Det er dessverre usikkert om noen av disse heftene eksisterer i dag. De første tre heftene ble i 1843 utgitt i ett bind kalt «Første Deel», mens «2den Deel» kom i 1844. Seinere er 1. og 2. del kalt henholdsvis 1. og 2. bind. Første bind inneholder 41 eventyr, og andre bind 12 eventyr, dvs. til sammen 53 eventyr som i dag er digitalisert av Nasjonalbiblioteket og kan leses på nettet. I tillegg fins en papirkopi av bind 1 og 2 i Jørgen Moe-rommet på Hole bibliotek.

Av de 41 eventyrene i bind 1 er rundt 20 fra Ringerike, og av de 12 eventyrene i bind 2 er 3 fra Ringerike, så fra første stund var Ringerike sentral når eventyr skulle samles inn.

I Norsk Folkeminnnesamling er det bevart ca. 200 eventyroppskrifter etter Jørgen Moe, eventyr eller eventyrvarianter som han samlet inn fra ulike deler av landet i tiårsperioden 1837-1847. Rundt 30 av disse eventyrene skal han ha fått fortalt av folk på Ringerike.

Asbjørnsens sagn er også tatt med her i den grad de fins i innkjøpte bøker.

Dette er en arbeidsfil som oppdateres med jevne mellomrom.
Margit Harsson, januar 2016.

---

* Askeladden og de gode hjelperne / Oskeladden og dei gode hjelparane

Hovedfortelling fra Gudbrandsdalen opptegnet av Asbjørnsen. To fragmentariske oppskrifter av Jørgen Moe 1846 etter Helge Laute i Odda og Anna Opedal (Blind-Anne), kalt *Om Askefisen som bygde et Skib til Kongen der kunde gaa baade paa Land og Vand* (Edvardsen 2013:138). Ca. 25 oppskrifter i alt. Illustrert av Theodor Kittelsen [Nasjonalgalleriet-kort].

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 79.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1884 i *Eventyrbog for Børn*. II. Norske Folkeeventyr av P.Chr. Asbjørnsen. København. S. 43. Med en tegning av Hjorthøy og tre tegninger av Otto Sinding.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 2. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn*. *Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr* II, s. 90.

Trykt 1951 i: *Asbjørnsen og Moes eventyr*. Oslo.

Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]

Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr* II. Riksmålsutgave. S. 66-.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr*. *Samlede eventyr* II, s. 167-

Trykt 1991 i: *Kvitebjørn kong Valemon og andre eventyr*. Bokhandlerkjeden Libris.

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. *Norske folkeeventyr*. Ottar Lundstøl (red). 5. opplag, s. 41.

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Trykt 1998 på sjokoladeemballasje fra Freia og innlest på CD.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr* II. S. 73.

Trykt 2009 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 2009 i: Askeladden og de gode hjelperne. Tegnet og fortalt av Tor Morisse. Tegneserie.

Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 66.

Omtalt av Christiansen 1931:272; Gjefsen 2011:127.

* Askeladden og den røde hesten (?)

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 166.

[Asbj. og Moe-eventyr?]

* Askeladden som fikk prinsessen til å løgste seg

Askepot, som fik Prindsessen til at løgste sig.

løgste = beskyldte noen for å lyve. Her: Prinsessen beskyldte Askeladden for å lyve.

Hovedfortelling fra Sel, oppskrift av Asbjørnsen.

Illustrert av Erik Werenskiold [Nasjonalgalleriet-kort].

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 3. hefte.

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 284-286.

Trykt 1852 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af* - - Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 200.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 258.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 44.

Trykt 1909 i: Asbjørnsen: *Norske folke- og huldre-eventyr i udvalg*. Side 74-.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 173-175.

Trykt 1951 i: *Asbjørnsen og Moes eventyr*. Oslo.

Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]

Trykt 1962 i: *Vi leser eventyr*. Bolling, Haavik og Prøysen (red). S. 285-286.

Trykt 1964 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1976 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1977 i: *Norsk folkediktning. Eventyr II*. Red: Olav Bø. Oslo, s. 114.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 85.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 243-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 128-.

Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The Ash lad who made the princess say «You're a liar!».

* Askeladden som kappåt med trollet / Askepot, som kapaad med Trollet

Oskeladden som kappåt med trollet / Guten som kappåt med trollet

Hovedfortelling fra Ringerike. Oppskrift av Jørgen Moe i 1838 etter Lars Hansen Svendsrud.

En variant fra Gausdal, oppskrift av Asbjørnsen 1847.

Illustrert av Theodor Kittelsen [Nasjonalgalleriet-kort].

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 1. hefte. Bind I:40-43.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 29.

Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn* af Asbjørnsen og Moe. København. S. 22.

Trykt 1885 i: Pauss B. og H. Lassen: *Læsebog i Modersmaalet*. For gymnasierne. 4. skoletrinn, s. 133

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1900 i: Pauss, B og H. Lassen: *Læsebog i Modersmaalet*. 4. skoletrinn, 2. avdeling. S. 133

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1906 i: Pauss og Lassen: *Læsebog i modersmaalet*. 4. skoletrinn. S. 133.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1916 i: *Asbjørnsens eventyr*. 1. samling. Illustrert av Kittelsen.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1922 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 14.

Trykt 1950 i: *Eventyr og segner på målføre frå alle kantar av landet*. Ved Leiv Heggstad.

Trykt 1951 i: *Asbjørnsen og Moes eventyr*. Oslo.

Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 54.

Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]

Trykt 1964 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1968 i: *Eventyr og segner på målføre*. Frå alle kantar av landet. Ved Leiv Heggstad.
 Trykt 1969 i: *Ridder skau og jomfru dame*. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 155-156 og 231
 Trykt 1970 i: *Norske folke- og huldreeventyr - i utvalg 1852 og 1870*. Univ.forl. 197:12.
 Trykt 1976 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.
 Trykt 1977 i: *Norsk folkedikting. Eventyr II*. Red: Olav Bø. Oslo, s. 134.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 412-
 Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. *Norske folkeeventyr*. Ottar Lundstøl (red). 5. opplag, s. 33.
 Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyr for barn*. I serien: Damm & søns eventyrskatter. 4. utg. s. 137.
 Trykt 1993 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.
 Trykt 1997 i: Asbjørnsen & Moe: *Eventyr*. Damms beste barnebokklassikere 3. Side 147-.
 Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 116-118.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 146-.
 Trykt 2001 i: Den Norske Turistforenings årbok. *Det store eventyret*. Ill. av Hans Normann Dahl. S. 17.
 Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 78.
 Trykt 2013 i: Olav Norheim: *Asbjørnsen og Moe på eventyr*. Utgitt av Hole kommune.
 Trykt 2013 i: Østberg (red) 2013:45-54 (Utgitt av Asbjørnsenselskapet). Med Moes kommentarer og med «beslektede» varianter - eksempel på kompilasjon.
 Litt: Asbjørnsen 1847 [NFL 92]; Hovstad 1933; *Lita-frid-Kirsti*. Eventyr frå Valdres-- 1979:210; Hodne 1998:23, 84f; Solberg 2007:48 f, 168; Edvardsen 2013:39f; Gjefsen 2011:64; Hodne 2014:33.

* Askeladden som stjal sølvendene til trollet /

Askepot som stjal Trolldets Sølvænder, Sengeteppe og Guldharpe /

Guten som stal gullhønene / Om Askeladden som stjal trollets sølvender, sengeteppe og gullharpe /

Oskeladden som stal sølvendene til trollet / Stjele trollets kostbarhet

Oppskrift av Jørgen Moe i 1838 etter Lars Hansen Svendsrud.

Trykt 1842 i: 1. hefte: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Bind 1, s. 3-7.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*.

Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 1.

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania. S. 1.

Trykt 1909 i: *Barne-Eventyr av Asbjørnsen og Moe*. Utgitt av Moltke Moe. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1958 i: *Jomfruen på Glassberget og andre eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.

Trykt 1969 i: *Ridder skau og jomfru dame*. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 15-19 og 206.

Trykt 1975 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1979 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 287-

Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 28-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. II.

Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 158.

Litt: Hodne 1998:42; Gjefsen 2011:64 66; Hodne 2014:33.

Braadland 2005:33 og Edvardsen 2013:40 omtaler eventyret *Gutten som stjal fra Trollet* (samme?)

* Aspekulten / Ospekulten (?)

Oppskrift fra Valdres og Ringerike, begge av Jørgen Moe.

Omtalt i *Lita-frid-Kirsti*. Eventyr frå Valdres, s. 208. Oslo 1979.

* Austafor sol og vestafor måne > Østenfor sol og vestenfor måne

* Bamse Brakar / Bamse Bra-kar

Oppskrift av Asbjørnsen som hadde hørt eventyret i sin barndom.

Illustrert av Erik Werenskiold. Eventyret er bare kjent i Norge, Sverige og Finland.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 160.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1915 i: Erichsen, A. E. og S. Bretteville Jensen: *Norsk læsebok for middelskolen*. 2. Del, s. 150

Trykt 1930 i: Rolfsen, Nordahl: *Lesebok for folkeskolen*. Trebinds-utgaven, første del. Oslo. S. 226.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 101-102.
 Trykt 1934 i: Rolfsen, Nordahl: *Lesebok for folkeskolen*. Trebinds-utgaven. 1. del.
 Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 158-
 Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
 Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 143-.
 Trykt 1998 på sjokoladeemballasje fra Freia og innlest på CD.
 Trykt 2004 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *Gullfuglen og andre eventyr*. Side 31-.
 Trykt 2009 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 96.
 Trykt 2013 i: Olav Norheim: *Asbjørnsen og Moe på eventyr*. Utgitt av Hole kommune.

* Berthe Tuppenhaugs fortellinger / Berte Tuppenhaugs fortellinger

Oppskrift etter Asbjørnsen fra 1843. Illustrert av Hans Gude, A. Tidemand, A. Schneider
 Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
 Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 122.
 Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 73-83.
 Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn I-II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 51-, noter s. 210-.
 Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 131-
 Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 38.
 Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 118-.
 Litt: Borgen 1967 xx.

* Bjørnen og reven / Bjørnen og Ræven / Reven og bjørnen

Fortalt av Jørgen Moe, to varianter fra Ringerike, ukjent informant. «Alminnelig utbredt».
 Flere varianter, også etter Asbjørnsen og Ivar Aasen, fra Aurskog, Gudbrandsdalen og Telemark.
 Inneholder: Slipp granrot og ta i revefot; De vedder om flesk og humlebol; De skulle ha åker i sameie; Mikkell ville smake hestekjøtt; Hvorfor bjørnen er stubbrumpet; Reven snyter bjørnen for julekosten.
 Illustrert av Theodor Kittelsen.
 Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.
 Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind 1.
 Trykt 1850 i *Juletræet*. En samling av norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
 Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 73.
 Trykt 1871 i: Norske Folke-Eventyr fortalt av P. Chr. Asbjørnsen. Ny Samling, nr. 74. Christiania.
 Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
 Trykt 1884 i: *Eventyrbog for Børn*. II. Norske Folkeeventyr av P. Chr. Asbjørnsen. København. S. 75.
 Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 2. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
 Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
 Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
 Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.
 Trykt 1921 i: *Nye Barne-Eventyr* av Asbjørnsen og Moe. Landsmålsutgåva. S. 1.
 Trykt 1927 i: *Nye Barne-eventyr*. Revidert og utgitt av Moltke Moe. 4. opplag.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 111-.
 Trykt 1939 i: Asbjørnsen og Moe: *Soria Moria Slott og andre eventyr*, s. 23.
 Trykt 1949 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1950 i: Eventyr og segner på målføre frå alle kantar av landet. Ved Leiv Heggstad.
 Trykt 1953 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. 2. opplag. (Slipp granrot-; De vedder om -; De skulle ha åker -; Mikkell ville smake -). S. 23.
 Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 80.
 Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 155-.
 Trykt 1964 i: Norske folke- og huldre-eventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.
 Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1967 i: *Eventyrslottet*. Red. Leif Wærenskjold. Side 95 - .
Trykt 1970 i: Norske folke- og huldreeventyr - i utvalg 1852 og 1870. Univ.forl, s. 38.
Trykt 1971 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. Illustrert av Th. Kittelsen. Oslo.
Trykt 1976 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 479-483.
Slipp granrot -; De vedder om fleisk -; De skulle ha åker -; Mikkil vil smake -.
Trykt 1987 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Slipp granrot og ta i revefot. Utgitt av Norsk Barneblad.
Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 95-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I-II.
Trykt 1996 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I* s. 204-, II s. 206-.
Trykt 2001 i: Tuss og Troll. Tegneserie. *Slipp granrot og ta i revefot*. Utgitt av Norsk Barneblad.
Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 96.
Omtalt av Hodne 1982:29.

* **Bjørnen og reven vedder**

Oppskrift av Asbjørnsen, se ovenfor.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 63.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 97-.

Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The bear and the fox who made a bet.

* **Bonde Værskjegg / Bonde Veirskjæg**

Oppskrift etter Asbjørnsen.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 292.

Trykt 1887 i: *Eventyrbog for Børn*. III. Norske Folkeeventyr av P.Chr. Asbjørnsen. S. 103.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 165.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 3. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 187-.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 398-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *Gullfuglen og andre eventyr*. Side 63-.

Omtalt av Liestøl 1984:88.

* **Brudenuggen**: se *Skredderen og Brudgommen*

* **Bruskebruden / Buskebrura / Bruskebrura / Bustebruden / Bruskebrudi / Buskebruri**

Fortalt 1842 av Anne Godlid i Seljord til Jørgen Moe. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1852 i: Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr*. 4. utgave, Christiania.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 155.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1921 i: *Nye Barne-Eventyr* av Asbjørnsen og Moe. Landsmålsutgåva. S. 51.

Trykt 1927 i: *Nye Barne-eventyr*. Revidert og utgitt av Moltke Moe. 4. opplag.

Trykt 1939 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr for barn. Oslo, s. 51-59.

Trykt 1958 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr. 8. opplag. III. av Kittelsen. Oslo.

Trykt 1962 i: *Vi leser eventyr*. Bolling, Haavik og Prøysen (red). S. 273-278.

Trykt 1971 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. Illustrert av Th. Kittelsen. Oslo.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 52.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 246-

Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 62-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 82-.

Trykt 1998 på sjokoladeemballasje fra Freia og innlest på CD.

Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 166-174.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 133-.
Illustrert av Dagfinn Werenskiold, Theodor Kittelsen.
Litt: Berge 1924:8; Hodne 1982:31 49; Hodne 1998:45; Gjefsen 2011:90 92; Hodne 2014:36.

* **Bukkene Bruse** > *De tre bukkene Bruse*

* **Bukketøsen** > *Lurvehette*

* **Da bjørnen og reven skulle ha åker sammen**

Oppskrift av Asbjørnsen eller Moe.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 5.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 9-.

* **Da reven var gjeter** > *Reven som gjeter*

* **De fire kunstferdige brødre**

Undereventyr fortalt av Tore Jensen. Ikke med i NF.

Omtalt av Hodne 1982:29.

* **Dei to friarane** (?)

Trykt 2012 i: Tuss og Troll, *Norwegian Folk Tales, USA*, s. 85.

[en uvanlig tittel på et Asbj. og Moe eventyr?]

* **Den forlatte prinsesse** > *Østenfor sol og vestenfor måne*

* **Den grønne ridder / Den grønne riddaren**

Nedskrevet av Jørgen Moe etter Kari Prestedatter og mannen hennes Søren i Bygland 1847.

Boklore, dvs. har trolig litterært opphav. Omskapingseventyr. Pendant til *Lat-Lars*.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1871 i *Norske Folke-Eventyr 1871*. Nr. 84. Christiania. Utg. av Asbjørnsen.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 247-.

Trykt 1940 i bind II i: *Samlede eventyr*. Jubileumsutg. 1840-1940. 3 bind. Norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1977 i: *Norsk folkediktning. Eventyr I*. Red: Olav Bø, s. 175.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 95-

Trykt 1994 i: *Gullslottet som hang i luften og andre eventyr*. Gyldendal. S. 31-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II*.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 35-.

Trykt 2014 i: Tuss og Troll, s. 25-29. Tegneserie. Tegner: Håkon Aasnes.

Omtalt i Christiansen 1931:270; Hodne 1982:38 47; Hodne 1998:60 63; Solberg 1999:68; Gjefsen 2011:134; Hodne 2014:41.

* **Den levendes Kilde** > *Manndatteren og kjerringdatteren*

* **Den lure reven** (?)

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, *Norwegian Folk Tales, USA*, s. 142.

[Asbj. og Moe-eventyr?]

* **Den rettferdige firskilling / Den retfærdige Fireskilling**

Oppskrift av Jørgen Moe etter Ingeri Friderichsdatter i Åseral 1847, men det fins i flere varianter.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1849 i: *Norsk Folkekalender* s. 76-79.

Trykt 1852 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr*. 2. utgave. s. 422-423.

Trykt 1866 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke-eventyr*. 3. utgave. Christiania. Tillegg til 2. utg: Den rettferdige firskilling. Han far sjøl i stua. I alt 60 eventyr.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr*. 4. utgave, Christiania.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 192.
 Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
 Trykt 1921 i: *Nye Barne-Eventyr* av Asbjørnsen og Moe. Landsmålsutgåva. S. 85.
 Trykt 1922 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.
 Trykt 1927 i: *Nye Barne-eventyr*. Revidert og utgitt av Moltke Moe. 4. opplag.
 Trykt 1939 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr for barn*. Oslo, s. 81-88.
 Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 112.
 Trykt 1958 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr. 8. opplag. Ill. av Kittelsen. Oslo.
 Trykt 1971 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. Illustrert av Th. Kittelsen. Oslo.
 Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 34.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 440-
 Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 19
 Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 55-.
 Trykt 1996 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
 Trykt 1997 i: Asbjørnsen & Moe: *Eventyr*. Damms beste barnebokklassikere 3. Side 93-.
 Trykt 1998 i: Hodne s. 66-69.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 215-.
 Trykt 2013 i: Østberg (red) 2013:73-77.
 Omtalt i Liestøl 1947:90; Hodne 1982:39; Liestøl 1984:90; Hodne 1994:26; Hodne 1998:66, 107, 108;
 Braadland 2005:33; Gjefsen 2011:93 135; Edvardsen 2013:61-63 (omtale av engelsk eventyr +);
 Hodne 2014:42.

* **Den sjuende far i huset / Den syvende far i huset**

Oppskrift etter Asbjørnsen 1851 i Østerdalen, men det fins flere varianter fra andre kanter av landet. Et internasjonalt eventyrmotiv.

Illustrert av Erik Werenskiold [Nasjonalgalleriet-kort] og Otto Sinding.

I 1966 laget Ivo Caprino en film av eventyret (Hodne 1998:212).

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 119.

Trykt 1912 i: Alnæs, Ivar: *Norsk læsebok for middelskolen*. I. Kristiania, s. 81.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 71-72.

Trykt 1951 i: Asbjørnsen og Moes eventyr. Oslo.

Trykt 1957 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]

Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 102-.

Trykt 1964 i: NFL 92 s. 34- [= Asbjørnsens stipendmelding]

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 57.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 125-

Trykt 1991 i: *Kvitebjørn kong Valemon og andre eventyr*. Bokhandlerkjeden Libris.

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. *Norske folkeeventyr*. Ottar Lundstøl (red). 5. opplag, s. 67.

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 89-.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 112-.

Trykt 1998 i: Hodne: *Det norske Folkeeventyret* s. 87.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 44-.

Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The seventh father of the house.

Litt: Asbjørnsen 1851; Christiansen 1931:273; Hodne 1998:86 f, Solberg 2007:155 f.

* **Den sterke gutten** (en annen tittel?)

Kjent i ca. 40 oppskrifter.

Litt: Christiansen 1931:273.

* **Den talende steenstøtte**

Fortalt av: Engebret Askjem til Jørgen Moe

* Den vesle hønen og hvetekornet

Trykt 1933 i: Min første lesebok ved Marie Gundersen og Mathilde Munch.
Illustrasjoner av norske kunstnere [anonyme]. Oslo, s. 96-97.

* De sju folene / De syv Folerne / De syv folene / Dei sju folane

Tekst av Jørgen Moe etter oppskrift fra Ådalen, trolig i 1837.

Omtalt i brev fra Jørgen Moe til Beate Moe høsten 1834 og til Asbjørnsen oktober 1836.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 3. hefte.

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 193-201.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*.

Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 136.

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.

Trykt 1909 i: *Barne-Eventyr av Asbjørnsen og Moe*. Utgitt av Moltke Moe. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1948 i: *Norske folke- og huldre-eventyr i originaltekster 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1958 i: *Jomfruen på Glassberget og andre eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.

Trykt 1962 i: *Vi leser eventyr*. Bolling, Haavik og Prøysen (red). S. 279-284.

Trykt 1964 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1966 i: *Tuss og Troll*. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1969 i: *Ridder skau og jomfru dame*. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 130-135 og 212

Trykt 1970 i: *Norske folke- og huldreeventyr* - i utvalg 1852 og 1870. Univ.forl. S. 48.

Trykt 1976 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1977 i: *Norsk folkediktning*. Eventyr II. Red: Olav Bø. Oslo, s. 19.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr*. *Samlede eventyr II*, s. 407-

Trykt 1994 i: *Gullslottet som hang i luften og andre eventyr*. Gyldendal. S. 18-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. II.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 198-

Omtalt av Krogvig 1915:133; Christiansen 1931:271; Jahr 1994.

* Det blåe bandet / Det blå båndet / Det blaa Baandet

Oppskrift av Asbjørnsen. Fra Ådalen.

Eventyret er illustrert av Alf Rolfsen. Et sjeldent eventyr.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 299.

Trykt 1882 i: *Norske Folkeeventyr*.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 175.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1969 i: *Ridder skau og jomfru dame*. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 94-104 og 220.

Trykt 1981 i: *Tuss og Troll*. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr*. *Samlede eventyr II*, s. 196-

Trykt 1994 i: *Gullslottet som hang i luften og andre eventyr*. Gyldendal. S. 67-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. II.

Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 19-31.

Litt: Christiansen 1931:273;

* Det har ingen nød med den som alle kvinnfolk er glad i /

Det har ingen Nød med den, som alle Kvindfolk er forlibt i.

Fortalt 1842 av Anne Godlid i Seljord til Jørgen Moe.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 3. hefte.

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 270-284.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*.

Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 191.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 31.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 385-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II*.
Litt: Hodne 1982:31; Hodne 1998:45; Gjefsen 2011:90; Hodne 2014:36.

* De tolv villendene / De tolv Vildænder / De tolv villender

Oppskrift etter Asbjørnsen. Illustrert av Theodor Kittelsen. Omskapingseventyr.

Illustrert av Theodor Kittelsen og Otto Sinding.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. 3. hefte.*

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe. Første Deel. Bind I s. 209-217.*

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 147.

Trykt 1884 i *Eventyrbog for Børn. II. Norske Folkeeventyr* av P.Chr. Asbjørnsen. København. S. 63.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn, 2. samling*, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.*

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr. III. av Kittelsen og Werenskiold.*

Trykt 1930 i: Rolfsen, Nordahl: *Lesebok for folkeskolen. Trebinds-utgaven, første del. Oslo. S. 158-165.*

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 103-.

Trykt 1939 i: Nordahls Rolfsens lesebok. *Små kryp og svære ting. 6 b.utg. II. Ved Hans Bergersen. S. 232*

Trykt 1952 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små. Ved Leiv Frodesen. S. 97.*

Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.*

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 181-

Trykt 1988 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1991 i: *Kvitebjørn kong Valemon og andre eventyr. Bokhandlerkjeden Libris.*

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. *Norske folkeeventyr. Ottar Lundstøl (red). 5. opplag, s. 101.*

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn. Damm og Søns eventyrskatter, s. 94*

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.*

Trykt 1997 i: Asbjørnsen & Moe: *Eventyr. Damms beste barnebokklassikere 3. Side 31-.*

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II. S. 89-.*

Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales. The twelve wild ducks.*

Litt: Christiansen 1931:270.

* De tre Bjørne eller Besøget i Bjørnestuen

Trykt 1861 i: De tre Bjørne eller Besøget i Bjørnestuen.

Eventyret er feilaktig tillagt Asbjørnsen, med er bearbeidet fra engelsk av Asbjørnsen [Østberg nr. 37]

* De tre Bukkene Bruse, som skulde gaae til Sæters og gjøre sig fede /

De tre bukkene Bruse / Bukkane Bruse

Oppskrift etter Asbjørnsen. Illustrert av Otto Sinding, Gerhard Munthe og flere.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. 3. hefte.*

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe. Første Deel. Bind I s. 286-288.*

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 201.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg. S. 150.*

Trykt 1879 i: *Barnets første Bog*, av Hedevig Rosing. Omtalt i Hagemann 1974:51.

Trykt 1892 i: Rolfsen, Nordahl: *Læsebog for folkeskolen. Første del. Kristiania. S. 16.*

Trykt 1899 i: Rolfsen, Nordahl: *Læsebog for folkeskolen. Første del. Kristiania. S. 16.*

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 46.*

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.*

Trykt 1930 i: Rolfsen, Nordahl: *Lesebok for folkeskolen. Trebinds-utgaven, første del. Oslo. S. 13.*

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 90-92.

Trykt 1933 i: *Min første lesebok* ved Marie Gundersen og Mathilde Munch. Illustrasjoner av norske kunstnere. Oslo 1933, s. 94-95

Trykt 1936-37 på sjokoladeemballasje fra Freia.

Trykt 1951 i: *Asbjørnsen og Moes eventyr. Oslo.*

Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr. Riksmålsutgave. S. 44-.*

Trykt 1956 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små. Ved Leiv Frodesen. S. 31.*

Trykt 1959 i: *Eventyr. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]*

Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 51-.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 12.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 155-

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. *Norske folkeeventyr*. Ottar Lundstøl (red). 5. opplag, s. 7.

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 7

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 20-.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 140-.

Trykt 1997 i: Asbjørnsen & Moe: *Eventyr*. Damms beste barnebokklassikere 3. Side 141-.

Trykt 1997 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 81-83.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 60-.

Trykt 2001 i: Den Norske Turistforenings årbok. *Det store eventyret*. Ill. av Hans Normann Dahl. S. 8.

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 6.

* De tre kongsdøtre i berget det blå / Dei tre kongsdøtrene i berget det blå / Kløverhans

Oppskrift av Jørgen Moe 1845 etter Ole Haagensen fra Hedalen. Et undereventyr.
Gjenfortalt av Asbjørnsen i 1870-årene i kompilasjon. Er en omarbeidelse av *Kløverhans*.
Illustrert av Erik Werenskiold og Ellen Auensen.

Trykt 1838 i: NOR. Billed-Magazin for Børn, da kalt *Kløverhans* (Østberg 2011:43).

Trykt 1887 i: *Eventyrbog for Børn*. III. Norske Folkeeventyr av P. Chr. Asbjørnsen. S. 1.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 3. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1908 i: *Eventyrbok for Børn*. 3. samling, av Asbjørnsen. Red. Moltke Moe. Kra.

Trykt 1914 i: Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny samling. 3. utgave. S. 224.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 125-.

Trykt 1951 i: *Asbjørnsen og Moes eventyr*. Oslo.

Trykt 1958 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]

Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 344-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 1998 i: De tre kongsdøtrene i berget det blå. Et magisk eventyr. Ill. av Ellen Auensen.

Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 148-165.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 85-.

Trykt 2008 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 100.

Omtalt i Hodne 1982:33; Liestøl 1984:91; Hodne 1998:47; Solberg 2007:32, 116; Gjefsen 2011:123; Østberg 2011:43.

* De tre Mostre / Dei tre mostrene / Om Pigen som kaldte de tre Kjæringer Moster

Oppskrift av Jørgen Moe i 1838 etter Lars Hansen Svendsrud. Senere er det funnet 13 norske varianter.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 1. hefte. Bind I s. 69-74.

Trykt 1852 i: Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe.
Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 50.

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.

Trykt 1909 i: *Barne-Eventyr av Asbjørnsen og Moe*. Utgitt av Moltke Moe. Illustrert av Th. Kittelsen.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 106.

Trykt 1958 i: *Jomfruen på Glassberget og andre eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.

Trykt 1958 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1969 i: *Ridder skau og jomfru dame*. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 61-64 og 212.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 27.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 282-

Trykt 1991 i: *Kvitebjørn kong Valemon og andre eventyr*. Bokhandlerkjeden Libris.
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 43-.
Trykt 1996 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
Trykt 1998 i: Det norske Folkeeventyret av Ørnulf Hodne, s. 17-19, ringeriksversjonen.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 153-.
Trykt 2008 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 136.
Trykt 2013 i: Olav Norheim: *Asbjørnsen og Moe på eventyr*. Utgitt av Hole kommune.
Omtalt av Christiansen 1931:272; Hodne 1994:22; Hodne 1998:17; Gjefsen 2011:64; Hodne 2014:33.

* De tre prinsessene i Hvittenland / De tre Prindsesser i Hvidtenland / Om Nordenvinden

Oppskrift av Jørgen Moe etter Engebret Askjem i 1838. Et undereventyr som har vært gjenstand for en psykoanalytisk undersøkelse - se Engelstad 1976. Det er 78 registrerte norske varianter.

Illustrert av Per Krohg.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 1. hefte. Bind I s. 53-60.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 38.

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.

Trykt 1909 i: *Barne-Eventyr av Asbjørnsen og Moe*. Utg. av Moltke Moe. III. av Theodor Kittelsen.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1948 i: *Norske folke- og huldre-eventyr i originaltekster 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1958 i: *Jomfruen på Glassberget og andre eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.

Trykt 1964 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1969 i: *Ridder skau og jomfru dame*. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 15-19 og 208.

Trykt 1970 i: *Norske folke- og huldreeventyr - i utvalg 1852 og 1870*. Univ.forl. 1970:15.

Trykt 1976 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 433-

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. *Norske folkeeventyr*. Ottar Lundstøl (red). 5. opplag, s. 113.

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 92-98.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 209-.

Omtalt i NLH II 1974:510; Hodne 1982:48; Liestøl 1984:91; Hodne 1994:20; Bakke 1997; Hodne 1998:43, 188; Gjefsen 2011:65; Hodne 2014:33.

* De tre søstre som ble inntatt i berget > Høna tripper i berget.

* Drambott

Oppskrift fra Ringerike: Else Ellingsen rundt 1850 og Edvard Moe 1881. Tekst Moltke Moe.

Et skjemteeventyr, skrevet opp av Else Jørgine, Jørgen Moes eldste søster, ca. 1850 (Hodne 1998:25).

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Anden forøgede Udgave. Christiania. S. 458.

Trykt 1915 i: Breve fra Jørgen Moe til P. Chr. Asbjørnsen og andre. Indledning s. 8. Utgitt av Anders Krogvig.

Trykt 1969 i: *Ridder skau og jomfru dame*. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 171 og 236

Trykt 1977 i: *Norsk folkedikting. Eventyr II*. Red: Olav Bø. Oslo, s. 178.

Trykt 1998 i: *Det norske Folkeeventyret* av Ørnulf Hodne s. 26.

Omtalt av: Hodne 1998:25; Gjefsen 2011:58 61.

Krogvig 1915:8: Gjengitt: ljugarhistoria om moster Fjælsta og mann hennes og vidunderkua Drambott, og mann til moster Fjælsta som rente på skøyter på Tyrifjorden.

Omtalt av: Hodne 1998:25; Solberg 1999:29.

* Dukken i gresset / Dukken i Græsset

Oppskrift etter Asbjørnsen. Illustrert av IH (?) og Kittelsen.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.
 Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 60-162.
 Trykt 1863 i: P.A. Jensens lesebok: Læsebog for Folkeskolen og Folkehjemmet.
 Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 112.
 Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn* af Asbjørnsen og Moe. København. S. 86.
 Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
 Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
 Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.
 Trykt 1922 i: Abjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 52-.
 Trykt 1933 i: *Min første lesebok* ved Marie Gundersen og Mathilde Munch. Oslo, s. 98-100.
 Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 71.
 Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 32.
 Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 469-
 Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. *Norske folkeeventyr*. Ottar Lundstøl (red). 5. opplag, s. 61.
 Trykt 1994 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
 Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 50-.

* Dumme Mænd og Trolld til Kjærringer / Dumme menn og troll til kjærringer

Hovedvariant fra Sogn opptegnet av Asbjørnsen. Et humoristisk eventyr.

Én variant opptegnet av Jørgen Moe etter Bjørn Klokkestog i Telemark eller Setesdal.

Illustrert av Otto Sinding; H. P. Hansen (?)

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 78.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 218.

Trykt 1909 i: Asbjørnsen (utvalg): *Norske folke- og huldre-eventyr i udvalg*. Side 37-.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 139-140.

Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 91-.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i udvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1973 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 195-

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 68-.

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 182-.

Omtalt av Rolfsen 1886:340; Hodne 1982:37; Gjefsen 2011:132

* Ekebergkongen // Egebergkongen

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1838. Ett av de eldste huldreeventyrene.

Trykt 1838 i Nor, en enklere versjon.

Trykt 1845 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.

Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn I-II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 31-, noter s. 200-.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 20.

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. II.

Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.

Litt: Liestøl 1947:60 f; Solberg 2010:173.

* Ekebergkjøerne

Oppskrift av Asbjørnsen?

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 558-

* En Aften i Nabogaarden / En aften i nabogården

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1853.

Trykt 1854 i: En Nytaarsbog med Bidrag af --- [Østberg nr. 31]
Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 202-, noter s. 357-.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 504-
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 341.

* En aftenstund i et proprietærkjøkken // En Aftenstund i et Proprietairkjøkken

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1844-45.
Illustrert av A. Tidemand, Hans Gude, N. P. Arbo, Erik Werenskiold.
Trykt 1845 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.
Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 263.
Trykt 1910 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Folke- & Huldre-Eventyr i udvalg*. Tredje oplag.
Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 119-132.
Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn I-II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 63-, noter s. 219-.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 176-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *Gullfuglen og andre eventyr*. Side 33-.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 52.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 161-.
Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
Litt: Borgen 1967 xxi; Alver 1980:170; Solberg 2010:175.

* En Aften ved Andelven / En aften ved Andelven

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1844-45. Foregår på Eidsvoll.
Trykt 1845 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.
Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn I-II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 151-, noter s. 246-.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 343-
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 130.
Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
Litt: Solberg 2010:180.

* En frierhistorie / En Frierhistorie / Ei friarsøge

Tekst av Jørgen Moe, fortalt av søsteren Beate Moe 1838. Illustrert av Theodor Kittelsen.
Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 1. hefte. Bind I s. 68-69.
Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*.
Trykt 1865 i: Hagerup og Lassen (red): *Norsk Læsebog for Mellemklasserne*. S. 14.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 49.
Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.
Trykt 1901 i: Pauss, B og H. Lassen: *Læsebog i modersmaalet*. 2. skoletrinn, 1. avdeling. S. 12
Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.
Trykt 1908 i: Pauss, B, A. M. Corneliussen og O. Ellefsen: *Læsebok i morsmaalet*. 4. bind, s. 173
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1921 i: *Nye Barne-Eventyr* av Asbjørnsen og Moe. Landsmålsutgåva. S. 25.
Trykt 1927 i: *Nye Barne-eventyr*. Revidert og utgitt av Moltke Moe. 4. opplag.
Trykt 1939 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr for barn. Oslo, s. 26-27.
Trykt 1940 i: Munch, Mathilde og Sven Svensen: *Heime og ute*. Lesebok. II. 3. opplag. S. 18
Trykt 1958 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr. 8. opplag. III. av Kittelsen. Oslo.
Trykt 1965 i: *Norsk diktning i utvalg*. Ved Nerdrum, Vogth Hanssen og Tvetervås. S. 324-325.
Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 160 og 234
Trykt 1971 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. Illustrert av Th. Kittelsen. Oslo.
Trykt 1977 i: *Norsk folkediktning. Eventyr II*. Red: Olav Bø. Oslo, s. 151.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 445-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II*.
Omtalt av Gjefsen 2011:66; Hodne 2014:33.

* **En gammeldags julaften / En gammeldags Juleaften**

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1843. Illustrert av Otto Sinding, V. St. Lerche, Hans Gude.
Trykt 1843 i: *Den Constitutionelle* 24. desember (nr. 358).
Trykt 1845 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.
Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 1.
Trykt 1912 i: Alnæs, Ivar: *Norsk læsebok for middelskolen*. I. Kristiania, s. 138.
Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 50-27.
Trykt 1948 i: *Norske folke- og huldre-eventyr i originaltekster 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.
Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn I-II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 109-, noter s. 236-.
Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 89-.
Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 97-.
Trykt 1962 i: Asbjørnsen: *En gammeldags Juleaften*. Innl. av Didrik Arup Seip. Julehilsen.
Trykt 1964 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1968 i: Asbjørnsen: *En gammeldags juleaften*. Originale litografier av Ellen Auensen.
Trykt 1971 i: Asbjørnsen og Moe: *En gammeldags Juleaften*. Gastrosofiske småskrifter nr. 9. Stavanger.
Trykt 1976 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 23-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I*.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 94.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 14-.
Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
Litt: Solberg 2010:178; Baklid 2014:286.

* **En halling med kvannrot // En Halling med Kvannerod**

Oppskrift av Asbjørnsen 1845. Konsekvent bruk at målføre, god hjelp av Grøtting.
Trykt 1845 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.
Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn I-II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 95-, noter s. 232-.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 395-
Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 90-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II*.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 80.
Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
Litt: Solberg 2010:177.

* **Enkesønnen / Enkjesonen / Gutten og Troldhesten**

Oppskrift av Jørgen Moe 1838 etter Lars Svendsrud, Røyse.
Illustrert av Otto Sinding.
Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 1. hefte. Bind I s. 74-86.
Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. utg.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 53.
Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 230.
Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.
Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.
Trykt 1909 i: Asbjørnsen (utvalg): *Norske folke- og huldre-eventyr i udvalg*. Side 49-.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 153-160.
Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 67-.
Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 74-.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1969 i: *Ridder skau og jomfru dame*. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 136-143 og 204.
Trykt 1977 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 215-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *Gullfuglen og andre eventyr*. Side 87-.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 201-.
Omtalt av Hodne 1998:208; Gjefsen 2011:64; Hodne 2014:33-36.

* **En natt i Nordmarka / En Nat i Nordmarken**

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1845. Illustrert av Henrik Sørensen.
Trykt 1845 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.
Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1948 i: *Norske folke- og huldre-eventyr i originaltekster 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.
Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn I-II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 123-, noter s. 240-.
Trykt 1964 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1976 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 414-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 108.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 323-.
Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
Litt: Borgen 1967 xxi; Solberg 2010:179.

* **En prestehistorie**

Oppskrift av Moltke Moe fra Bø i Telemark, og kanskje av Asbjørnsen.
Trykt 1882 i: Dybwads illustrerede folkekalender.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 129-
Trykt 1914 i: Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny samling. 3. utgave. S. 221.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 116-.

* **En signekjerring / En Signekjærrings Fortellinger**

Oppskrift etter Asbjørnsen fra 1843. Illustrert av Hans Gude. Inspirerte Ibsen i Peer Gynt.
Trykt 1843 i: Den Constitutionelle, nr. 99 og 103.
Trykt 1848 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.
Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 316.
Trykt 1910 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Folke- & Huldre-Eventyr i udvalg*. Tredje oplag.
Trykt 1912 i: Alnæs, Ivar: *Norsk læsebok for middelskolen*. IV. Kristiania, s. 91.
Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1922 i: Alnæs, Ivar: *Norsk lesebok for middelskolen*. IV. Annet opplag. S. 90
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 199-208.
Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 128-, noter s. 334-.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1976 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 268-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 279.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *Gullfuglen og andre eventyr*. Side 53-.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 247-.
Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
Litt: Liestøl 1949 II:210 334; Solberg 2010:190.

* **En sommernatt på Krokskogen / En sommernat paa Krogskoven**

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1848. Illustrert av Otto Sinding.

Trykt 1848 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.

Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 293.

Trykt 1888 i: Heggteit s. 210-218.

Trykt 1910 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Folke- & Huldre-Eventyr i udvalg*. Tredje oplag.

Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1920 i: Rolfsen, Nordahl: *Lesebok for folkeskolen*. Byutgave. Sjette del. S. 303

Trykt 1931 i: Pauss og Corneliusen: *Norsk lesebok for middelskolen*. Ny utg. Hertzberg, Ruge. S. 188

Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 176-188.

Trykt 1935 i: Rolfsen, Nordahl: *Lesebok for folkeskolen*. Fembindsutgave. 4. del. For 6. klasse, s. 72

Trykt 1940 i: Nordahl Rolfsens lesebok. Seksbindsutgaven V. *Dikt og dåd*. Ved S. S. Amundsen s. 56
Med ill. av Otto Sinding

Trykt 1948 i: *Norske folke- og huldre-eventyr i originaltekster 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 142-, noter s. 340-.

Trykt 1964 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1976 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. xx-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I*.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 292.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 224-.

Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.

Litt: Liestøl 1949 II s. 340; Graff 2005:172 f; Solberg 2010:190.

* **En søndagskveld til sæters** > se *Høifjeldsbilleder*

* **En tiurleik i Holleia / En Tiurleg i Holleia**

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1846 som mente at dette var det beste huldreeventyr han hadde skrevet.

Asbjørnsen var god venn med kapteinen, Johan Georg Boll Gram (1809-1873), på Ask.

Illustrert av Hans Gude.

Trykt 1846 i: Den Constitutionelle nr. 249, 250, 251. Fortellingen gikk som "kjeller" [Østberg nr. 12]

Trykt 1848 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.

Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 76.

Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s.1-.

Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 99-, noter s. 328-.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 37-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I*.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 257.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 28-.

Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.

Litt: Liestøl 1949 II s. 328; Solberg 2010:188.

* **En vestlandsk Skovdal**

Oppskrift av Asbjørnsen 1869

Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 611-

* **Eventyr for Lullemand** > *Mus og Kat*

* **Fanden i nøtta**; også kalt *Gutten og Fanden*

Fortalt til Jørgen Moe av kanskje Engebret Askjem ca. 1840.

Trykt 1946 i: *Norsk leseverk v/H. Eitrem*. Bind III. S. 157.

Illustrert av Alice Midelfart 1945 (Østberg (red) 2013:88).

Omtalt av Christensen 1914:218; Hodne 1982:30; Hodne 1991:538; Hodne 1998:157; Gjefsen 2011:65; Hodne 2014:33.

* **Fanden og Futen / Fanden og futen**

Oppskrift etter Asbjørnsen. Trolig tysk opphav. Også oppskrift fra Telemark.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1876 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 295-.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 151-

Trykt 1994 i: *Gullslottet som hang i luften og andre eventyr*. Gyldendal. S. 81-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II*.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 296-.

Trykt 1998 på sjokoladeemballasje fra Freia og innlest på CD.

Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales. The devil and the bailiff*.

Omtalt av Christiansen 1931:275; Borgen 1967 xiv.

* **Fanden og Gutten > Gutten og Fanden**

* **Far sjøl i stua / Far selv i Stuen / Han Far sjøl i Stua**

Oppskrift etter Asbjørnsen. Illustrert av Erik Werenskiold. Kjent i India på lag 1500 år siden.

Trykt 1847 i *Norsk Folke-Kalender*.

Trykt 1865 i: Hagerup og Lassen (red): *Norsk Læsebog for Mellemklasserne*. S. 21.

Trykt 1866 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke-eventyr*. 3. utgave. Christiania.

Tillegg til 2. utgave: Den rettferdige firskilling. Han far sjøl i stua. I alt 60 eventyr.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 317.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 199.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1909 i: *Læsebok for Folkeskolen ved Nordahl Rolfsen* 2. del. S. 105-107.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1916 i: *Asbjørnsens eventyr*. 1. samling.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 50-.

Trykt 1936-37 på sjokoladeemballasje fra Freia.

Trykt 1947 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 24-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I*.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 284-.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 237-.

Omtalt av Hansen 1932:125; Liestøl 1984:92; Hodne 1998:152; Nordby 2014:106..

* **Fikentreet > Gullfuglen**

* **Fiskeren** (Gutten og havfruen?)

Undereventyr etter Tore Jensen fra Hole og en oppskrift fra Valdres, begge ved Jørgen Moe.

Omtalt i *Lita-frid-Kirsti*. Eventyr frå Valdres osv, s. 204. Oslo 1979.

Omtalt av Hodne 1982:29.

* **Fiskersønnene > Lillekort**

* **Fleskeskinka** (?)

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, *Norwegian Folk Tales, USA*, s. 154.

[Asbj. og Moe-eventyr?]

* **Fra fjellet og seteren / Fra Fjeldet og Sæteren**

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1845. «de indledende Ord» skrevet av Camilla Collett.
Trykt 1845 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.
Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn I-II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 183-, noter s. 260-.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 494-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II*.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 160.
Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
Litt: Solberg 2010:183.

* **Fra Sognefjorden**

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1855.
Trykt 1855 i: *Norsk Folke-Kalender*. Christiania.
Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 222-, noter s. 362-.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 523-
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 361.

* **Frieren**

Oppskrift fra Ringerike av Jørgen Moe rundt 1840 (flere varianter)
Trykt 1969 i: *Ridder skau og jomfru dame*. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 157-159 og 233
Trykt 1983 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad. Tittel: *Den dumme frieren* (?)

* **Fugl Dam**

Oppskrift etter Asbjørnsen. Kjent fra irsk og spansk.
Illustrert av Theodor Kittelsen, Otto Sinding.
Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 1. hefte. I bind I 9-23.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 7.
Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 2. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1916 i: *Asbjørnsens eventyr*. 1. samling. Illustrert av Kittelsen.
Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 63-.
Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 155-.
Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 164-.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 156-
Trykt 1991 i: *Kvitebjørn kong Valemon og andre eventyr*. Bokhandlerkjeden Libris.
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II*.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 61-.
Litt: Christiansen 1931:269; Solberg 1999:68; Solberg 2007:113.

* **Følgesvennen / Følgesvenden / Følgjesveinen**

Oppskrift av Jørgen Moe 1845 etter Ole Haagensen fra Hedalen. Gjenfortalt av Asbjørnsen i 1870-årene i kompilasjon. Bygger på Tobias-fortellingen i Det gamle testamentet. Fins i 10 versjoner.
Illustrert av Erik Werenskiold [Nasjonalgalleriet-kort].
Trykt 1855 i: *Norsk Illustreret Kalender* s. 32 f. Utgitt av Paul Botten-Hansen.
Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 100.
Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
Trykt 1887 i: *Eventyrbog for Børn*. III. Norske Folkeeventyr av P. Chr. Asbjørnsen. S. 36.
Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 3. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
Trykt 1908 i: *Eventyrbok for Børn*. 3. samling, av Asbjørnsen. Moe, Moltke (red). Kra.
Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 147-.

Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 115-.

Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 124-.

Trykt 1976 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1977 i: *Norsk folkedikting. Eventyr II*. Red: Olav Bø. Oslo, s. 26.

Trykt 1978 i: *Om vennskap*. Red. Yngvar Ustvedt. Illustrert av Borghild Rud. Oslo.
Side 9-21. Illustrasjon av mann og kvinne på en benk (som også er bokas forside).

Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 415-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *Gullfuglen og andre eventyr*. Side 71-.

Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 44-56.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 150-.

Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The companion.

Omtalt av Christiansen 1931:272; Alver 1980:158; Hodne 1998:16, 47, 142, 164; Solberg 2007:154, 170; Gjefsen 2011:123; Hodne 2014:38.

* Gale-Mattis / Galemattis / Gutten som byggede bro osv.

Flere oppskrifter, én fra Ringerike ved Jørgen Moe, fortalt av Else Færden 1838, og én fra Voss opptegnet 1846. Kompilasjon av Asbjørnsen 1850.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1850 i: Juletræet, ved Asbjørnsen.

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 87.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 252-.

Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 136-.

Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 172-182 og 235

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 100-

Trykt 1994 i: *Gullslottet som hang i luften og andre eventyr*. Gyldendal. S. 35-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Omtalt av Knut Liestøl 1921:57; Hodne 1982:29 33 35; Hodne 1998:53; Gjefsen 2011:66, 128.

* Geita og grisen som skulle til skogs og bo for seg selv

> *Væren og grisen som skulle til skogs og bo for seg selv*

* Giske / Gidske

Oppskrift etter Asbjørnsen.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 3. hefte.

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 202-208.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 142.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 446-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

* Gjertrudsfuglen / Gjerterud og Vor Herre

Et legendeeventyr etter Jørgen Moe. Fortalt av Lars Hansen Svendsrud i 1838. 39 varianter er registrert.

Jørgen Moe skrev også diktet *Gjertrudsfuglen* om eventyret.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 1. hefte.

Trykt 1843 i: Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. 1843. Bind 1, s. 8-9.

Trykt 1842 i: Smaadigte til Udenat læsning. 2. utgave. Utgitt av H. E. Fearnley.

Trykt 1843 i: Jensen, P.A. (red): Læsebog til Brug for vore Skolers nederste og mellemste Classer ved Underviisningen i Modersmaalet.

Trykt 1852 i Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe.
Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1860 i: Smaadigte til Udenat læsning. 5. utgave. Utgitt av H. E. Fearnley.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 6.
 Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn* af Asbjørnsen og Moe. København. S. 47.
 Med tegning av Kittelsen.
 Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.
 Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Utgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania. S. 8.
 Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
 Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
 Trykt 1916 i: *Asbjørnsens eventyr*. 1. samling. Illustrert av Kittelsen.
 Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.
 Trykt 1922 i: Abjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 30-.
 Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 58.
 Trykt 1964 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.
 Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 163 og 227f
 Trykt 1970 i: Norske folke- og huldreeventyr - i utvalg 1852 og 1870. Univ.forl, s. 10.
 Trykt 1976 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.
 Trykt 1977 i: *Norsk folkedikting. Eventyr II*. Red: Olav Bø. Oslo, s. 108.
 Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 18.
 Trykt 1979 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 436-
 Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. *Norske folkeeventyr*. Ottar Lundstøl (red). 5. opplag, s. 29.
 Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 28-.
 Trykt 1998 i: Det norske folkeeventyret av Ørnulf Hodne, s. 42.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 172-.
 Trykt 2013 i: *Asbjørnsen og Moe på eventyr*. Av Olav Norheim. Utg. av Hole kommune.
 Trykt og omtalt i Hagemann 1963:33f, omtalt i brev til Asbjørnsen 18. april 1838 (Krogvig 1915:155); Bang 1994; Hodne 1998:20, 109 m/kopi av originaloppskrift; Solberg 1999:30 32; Gjefsen 2011:64 75; Hodne 2014:33-34.

* Gjete kongens harer / Gjeta kongens harar / Gjæte kongens harer

Flere hovedvarianter etter Asbjørnsen. En variant fortalt av Lars Hansen Svendsrud til Jørgen Moe. Kjent i 10 oppskrifter.

Illustrert av Erik Werenskiold [Nasjonalgalleriet-kort], A. Schneider.

Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
 Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 98.
 Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
 Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 181.
 Trykt 1909 i: Asbjørnsen: *Norske folke- og huldre-eventyr i udvalg*. Side 5.
 Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 112-118.
 Trykt 1951 i: Asbjørnsen og Moes eventyr. Oslo.
 Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]
 Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 160-.
 Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
 Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 74.
 Trykt 1981 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 166-
 Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 112-.
 Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 151-.
 I 1976 er eventyret utgitt som skuespill, se Cappelen 1976.
 Litt: Christiansen 1931:273;

* Goddag, mann - økseskaft / «God dag, mann! - økseskaft»

Hovedfortelling fra Gudbrandsdalen ved Asbjørnsen, trolig oppskrevet 1842.

Illustrert av Theodor Kittelsen; Hans Norman Dahl.

Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
 Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 93.
 Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
 Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
 Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 279-.
 Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 152-.
 Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 141-
 Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 9
 Trykt 1994 i: *Gullslottet som hang i luften og andre eventyr*. Gyldendal. S. 65-
 Trykt 1994 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
 Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
 Trykt 1998 i: Hodne s. 72-74.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 50-.
 Trykt 2001 i: Den Norske Turistforenings årbok. *Det store eventyret*. Ill. av Hans Normann Dahl. S. 11.
 Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. «Good day, fellow! Axe handle!».
 Omtalt i NLH II 1974:513; Hodne 1998:72-74.

* Graverens fortellinger / Graverens fortællinger

Oppskrifter av Asbjørnsen fra 1844-45. Illustrert av Per Krohg.
 Camilla Collett har skrevet største del av innledningen (Asbjørnsen i forordet).
 Trykt 1845 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.
 Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
 Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
 Trykt 1948 i: *Norske folke- og huldre-eventyr i originaltekster 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.
 Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn I-II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 159-, noter s. 250-.
 Trykt 1964 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.
 Trykt 1976 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 478-
 Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 138.
 Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 188-202.
 Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
 Litt: Borgen 1967 xxii; Solberg 2010:181.

* Grimsborken

Tekst av Jørgen Moe, fortalt 1842 av Anne Godlid i Seljord. En variant av Asbjørnsen fra Fåberg, der kalt *Bakfolen*. Om «den kloke hesten». Ca. 30 oppskrifter.
 Oppskrift fra Fåberg av Asbjørnsen 1842, kalt *Bakfolen* (Hodne 1998:75f)
 Illustrert av Theodor Kittelsen.
 Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 3. hefte.
 Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 255-269.
 Trykt 1852 i: Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe.
 Anden forøgede Udgave. Christiania. [her kalt *Bakfolen*?]
 Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 181.
 Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 18.
 Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
 Trykt 1921 i: *Nye Barne-Eventyr* av Asbjørnsen og Moe. Landsmålsutgåva. S. 94.
 Trykt 1927 i: *Nye Barne-eventyr*. Revidert og utgitt av Moltke Moe. 4. opplag.
 Trykt 1939 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr for barn. Oslo, s. 89-104.
 Trykt 1951 i: *Asbjørnsen og Moes eventyr*. Oslo.
 Trykt 1958 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr. 8. opplag. Ill. av Kittelsen. Oslo.
 Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]
 Trykt 1971 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. Illustrert av Th. Kittelsen. Oslo.
 Trykt 1977 i: *Norsk folkedikting. Eventyr II*. Red: Olav Bø. Oslo, s. 58.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 365-
 Trykt 1991 i: *Kvitebjørn kong Valemon og andre eventyr*. Bokhandlerkjeden Libris.

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
Trykt 1998 i: Hodne s. 75-77.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr* II. S. 178-.
Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 10.
Litt: Berge 1924:8; Hodne 1982:31; Hodne 1998:45 75; Gjefsen 2011:90; Hodne 2014:36.

* Grisen og levemåten hans // Grisen som var lei levemåten sin

Dyreeventyr. Oppskrift av Engebret Moe Færden i Røyken 1895, som ble bearbeidd av Moltke Moe og trykt 1908 i Norvegia - den eneste oppskrift i Norge + en kortversjon av Rikard Berge 1920 i Tinn. Et av de mest sjeldne eventyr i verden! Kun registrert i Norge og fransk Canada. Illustrert av Dagfin Werenskiold.

Trykt 1908 i: Norvegia, bind 2.

Trykt 1909 i: Asbjørnsen og Moe: *Barneeventyr*. Ved Moltke Moe.

Trykt 1939 i: Nordahls Rolfsens lesebok. *Små kryp og svære ting*. 6 b.utg. II. Ved Hans Bergersen. S. 8

Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 38.

Trykt 1958 i: Jomfruen på Glassberget og andre eventyr. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 10.

Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr* I, s. 201-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 17-.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr* I-II. S. 68-.

Trykt 2015 i: Heftet Ringerike, s. 15-17. I artikkel av Ørnulf Hodne, s. 15-17.

Omtalt i Hodne 1998:14.

* Gudbrand i Lia / Gudbrand i Lien / Han Gudbrand i lidi

Tekst av Jørgen Moe, trolig fortalt av Engebret Askjem, Ringerike.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1842 i: Den Constitutionelle, 9. oktober (Hodne 1982:28).

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 105-110.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 75.

Trykt 1881 i: *Norsk Læsebog* 3. del. Utg. av Eriksen & Paulsen. Kristiania. S. 98-101

Trykt 1884 i *Eventyrbog for Børn*. II. Norske Folkeeventyr av P.Chr. Asbjørnsen. København. S. 56. Med to tegninger av Otto Sinding.

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 2. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1918 i: Erichsen, A. E. og S. Bretteville Jensen: *Norsk læsebok for middelskolen*. 1. del. 7. utgave.

Trykt 1919 i: Rolfsen, Nordahl: *Lesebok for folkeskolen*. Riksmålsutgave A. Første del. S. 316

Trykt 1921? i: Munch, Mathilde og Sven Svensen: *Hjemme og ute. Lesebok*. II bind. 4. opplag [uten år]

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr* II, s. 99-.

Trykt 1936-37 på sjokoladeemballasje fra Freia.

Trykt 1939 i: Asbjørnsen og Moe: *Soria Moria Slott og andre eventyr*, s. 70.

Trykt 1950 i: Eventyr og segner på målføre frå alle kantar av landet. Ved Leiv Heggstad.

Trykt 1951 i: Asbjørnsen og Moes eventyr. Oslo.

Trykt 1953 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. 2. opplag. S. 70.

Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 124.

Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1968 i: *Eventyr og segner på målføre*. Frå alle kantar av landet. Ved Leiv Heggstad.

Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 113-116 og 233

Trykt 1977 i: *Norsk folkedikting. Eventyr* II. Red: Olav Bø. Oslo, s. 143.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 25.

Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 176-
Trykt 1991 i: *Kvitebjørn kong Valemon og andre eventyr*. Bokhandlerkjeden Libris.
Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. *Norske folkeeventyr*. Ottar Lundstøl (red). 5. opplag, s. 88.
Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 132
Trykt 1993 i: Århundredets lesebok. Tekster fra Nordahl Rolfsens lesebøker. 3. opplag. Oslo.
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 39-.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 298-.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 84-.
Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. Gudbrand of the hillside.
Trykt 2013 i: Olav Norheim: *Asbjørnsen og Moe på eventyr*. Utgitt av Hole kommune.
Litt: Borgen 1967 xviii; Bakke 1997; Hodne 1998:43, 121 f; Gjefsen 2011:65.

* **Gullfebla / Gullfela**

Oppskrift av Asbjørnsen eller Moe

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 601-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

* **Gullfuglen / Guldfuglen**

Et undereventyr. Oppskrift av brødrene Grimm. En variant fra trolig Sunnfjord, opptegnet av Jørgen Moe og kalt *Fikentreet*, synes å tilhøre denne. Oppskrift av Asbjørnsen etter Lars Larsen Røynstrand (Hodne 1998:91). Fins i 15 oppskrifter.

Illustrert av Theodor Kittelsen [Nasjonalgalleriet-kort].

Trykt 1850 i *Juletræet*. S. 58. En samling av norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved Asbjørnsen.

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 83.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn* af Asbjørnsen og Moe. København. S. 8.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1916 i: *Asbjørnsens eventyr*. 1. samling. Illustrert av Werenskiold.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1922 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 5-.

Trykt 1939 i: Asbjørnsen og Moe: *Soria Moria Slott og andre eventyr*, s. 80.

Trykt 1953 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. 2. opplag. S. 80.

Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 15-.

Trykt 1980 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 364-

Trykt 1988 i serien Bokklubbens Barn. Utg. av Den norske Bokklubben.

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *Gullfuglen og andre eventyr*. Side 7-.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 106-.

Trykt 2010 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The golden bird.

Omtalt av Christiansen 1931:272; Liestøl 1984:92; Hodne 1998:91; Braadland 2005:33 om oppskrift fra Bygland.

* **Gullslottet som hang i luften / Gullslottet som hang i lufta**

Oppskrift etter Asbjørnsen i Kristiansund 1850. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1855 i: Norsk Illustreret Kalender. Christiania.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 224-.

Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 110-.

Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 67-

Trykt 1994 i: *Gullslottet som hang i luften og andre eventyr*. Gyldendal. S. 7-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 21-.
Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The golden castle that hung in the air.

* **Guten og jøtulen og jenta** (?)

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 76.
[Asbj. og Moe-eventyr?]

* **Guten som kappåt med trollet** > *Askeladden som kappåt med trollet*

* **Guten som stal gullhønene** > *Askeladden som stjal sølvendene til trollet*

* **Gutten med øldunken**

Hovedvariant fra Telemark og en oppskrift fra Odda, nedskrevet av Jørgen Moe, men i alt 9 varianter av ulike oppskrivere. Et undereventyr. Gjenfortalt av Asbjørnsen.

Illustrert av Erik Werenskiold.

Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 105.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1887 i: *Eventyrbog for Børn*. III. Norske Folkeeventyr av P. Chr. Asbjørnsen. S. 63.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 3. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1908 i: *Eventyrbok for Børn*. 3. Samling, av Asbjørnsen. Moe, Moltke (red). Kra.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 165-.

Trykt 1977 i: Norsk folkediktning. Eventyr I. Red: Olav Bø. Oslo, s. 145.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 20-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 1998 i: Hodne s. 53-56, en variant med positiv slutt.

Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The boy with the beer keg.

Litt: Hodne 1998:53; Solberg 1999:217.

* **Gutten og fanden / Om Gutten og Fanden**; også kalt *Fanden i nøtta* (?)

Tekst av Jørgen Moe etter oppskrift fra Ringerike. Novelle-eventyr.

Illustrert av Otto Sinding og flere.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 192.

Trykt 1852 i: Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 135.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 44.

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1923 i: Eitrem H: Norsk lesebok for øverste middelskoleklasse. 2. opplag. S. 162.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 60-61.

Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 102-.

Trykt 1961 i: Norsk leseverk bind III, red. av H. Eitrem.

Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 110-.

Trykt 1965 i: Norsk diktning i utvalg. Ved Nerdrum, Vogth Hanssen og Tveterås. S. 319-320.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 35 og 231.

Trykt 1977 i: *Norsk folkediktning. Eventyr II*. Red: Olav Bø. Oslo, s. 140.

Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 108-

Trykt 1994 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *Gullfuglen og andre eventyr*. Side 19-.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 96-.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 40-.
Trykt 2013 i: *Moe og Asbjørnsen*, med mange illustrasjoner av flere kunstnere, også utenlandske (Østberg (red) 2013:86f, 89, 90ff).

Gutten og Trolldhesten > Enkesønnen

Gutten som byggede bro - > Gale-Mattis

*** Gutten, som fik Lensmanden til at danse med Skjæren**

Oppskrift av Moe 1847, en variant av Veslefrikk med fela. Fortelleren har Moe kalt Ola, Garnisonsskarl fra Evje, X.sand.

Omtalt av Hodne 2014:42.

*** Gutten som gikk til Nordenvinden og krevde igjen melet /**

Guten som gjekk til nordavinden og kravde att mjølet /

Om Gutten, som gik til Nordenvinden, og krævede Melet igjen

Oppskrift etter Asbjørnsen.

Illustrert av Otto Sinding.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 1. hefte. Bind I 43-47.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 31.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 175.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 108-111.

Trykt 1940 i: Munch, Mathilde og Sven Svensen: *Heime og ute*. Lesebok. II. 3. opplag. S. 182

Trykt 1946 i: Alle barns bok nr. 5 s. 8-9. Også et spill. III. av Chr. Kittelsen.

Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 46-.

Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 34.

Trykt 1957 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 53-.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 37.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 161-

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 31

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 60-.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 146-.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 63-.

Omtalt i Hovstad 1933; Hodne 1994:22.

*** Gutten, som gjorde sig til Løve, Falk og Myre / Gutten som gjorde seg til løve, falk og maur /**

Guten som gjorde seg til løve, falk og maur

Flere varianter, hovedvariant fra Gudbrandsdalen av Asbjørnsen. Jørgen Moe omtaler en variant i sin opptegnelser fra Hardanger eller Telemark 1846.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1851 i: *Juletræet*. Norske Eventyr og Folke-Sagn. Ved P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 70.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 214-.

Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 76-.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 45.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 54-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 70-.

Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 131-136.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 9-.

* Gutten som skulle tjene tre år uten lønn

Oppskrift etter Asbjørnsen på Sel 1847. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 202-.

Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 25-.

Trykt 1973 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 37-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II*.

* Gutten, som vilde blive Handelskarl / Gutten som ville bli handelskar

Oppskrift etter Asbjørnsen i Sel 1842. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 242-.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 89-

Trykt 1994 i: *Gullslottet som hang i luften og andre eventyr*. Gyldendal. S. 25-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II*.

Omtalt av Liestøl 1984:81 89.

* Gutten som ville fri til datter til mor i kroken / Guten som ville fri til dotter åt mor i kroken / Gutten som vilde fri til Datter til Mor i Krogen

Oppskrift etter Asbjørnsen. En oppskrift fra Østfold. Fins i flere norske (og tyske) varianter.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1887 i: *Eventyrbog for Børn*. III. *Norske Folkeeventyr* av P. Chr. Asbjørnsen. S. 85.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 3. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 177-.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 13-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I*.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 229-.

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, s. 19-24. Tegnet av Solveig Muren Sanden.

Omtalt av Solberg 2007:39.

* Hanen, gauken og orrhanen / Hanen, Gjøgen og Aarhanen / Hanen, gauken og århanen

Hanen, Gjøgen og Aarhanen / Hanen, gjøken og aarhanen

Oppskrift av Jørgen Moe etter informant på Ringerike.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 138.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*.

Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 98.

Trykt 1885 i: Pauss B. og H. Lassen: *Læsebog i Modersmaalet*. For gymnasierne. 4. skoletrinn, s. 136

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1900 i: Pauss, B og H. Lassen: *Læsebog i Modersmaalet*. 4. skoletrinn, 2. avdeling. S. 136

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.

Trykt 1906 i: Pauss og Lassen: *Læsebog i modersmaalet*. 4. skoletrinn. S. 136.

Trykt 1909 i: *Barne-Eventyr av Asbjørnsen og Moe*. Utgitt av Moltke Moe. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1958 i: Jomfruen på Glassberget og andre eventyr. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.

Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 169 og 196

Trykt 1977 i: *Norsk folkediktning. Eventyr I*. Red: Olav Bø, s. 73.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 295-

Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 36-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
Trykt 1998 på sjokoladeemballasje fra Freia og innlest på CD.
Omtalt av Gjefsen 2011:66; Hodne 2014:33.

* Hanen og Hønen / Hanen og høna

Eventyr gjenfortalt av Jørgen Moe. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.
Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 137.
Trykt 1852 i: Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Christiania.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 98.
Trykt 1885 i: Pauss B. og H. Lassen: *Læsebog i Modersmaalet*. For gymnasierne. 4. skoletrinn, s. 136
Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.
Trykt 1900 i: Pauss, B og H. Lassen: *Læsebog i Modersmaalet*. 4. skoletrinn, 2. avdeling. S. 136
Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.
Trykt 1906 i: Pauss og Lassen: *Læsebog i modersmaalet*. 4. skoletrinn. S. 136.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1939 i: Nordahls Rolfsens lesebok. *Små kryp og svære ting*. 6 b.utg. II. Ved Hans Bergersen. S. 199
Trykt 1948 i: Nordahl Rolfsens lesebok. 2. bind. *Småkryp og svære ting*. V/Hans Bergersen. Side 199.
Trykt 1958 i: *Jomfruen på Glassberget og andre eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.
Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 5.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 477-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 10-.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 201-.

* Hanen og høna i nøtteskogen / Hanen og Hønen i Nøddeskoven / Hanen og høna i nøtteskauen

Tekst av Jørgen Moe etter oppskrift fra Ringerike. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.
Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind 1, s. 98-102.
Trykt 1852 i: Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe.
Anden forøgede Udgave. Christiania.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 70.
Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1921 i: *Nye Barne-Eventyr* av Asbjørnsen og Moe. Landsmålsutgåva. S. 62.
Trykt 1927 i: *Nye Barne-eventyr*. Revidert og utgitt av Moltke Moe. 4. opplag.
Trykt 1939 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr for barn. Oslo, s. 60-63.
Trykt 1958 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr. 8. opplag. III. av Kittelsen. Oslo.
Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 164-166 og 236
Trykt 1971 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. Illustrert av Th. Kittelsen. Oslo.
Trykt 1977 i: *Norsk folkedikting. Eventyr II*. Red: Olav Bø. Oslo, s. 179.
Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 5.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 292-
Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 33-
Trykt 1994 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 10-.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 158-.

* Hanen og reven / Hanen og Ræven

To oppskrifter fra Telemark av Jørgen Moe og én fra Sel i Gudbrandsdalen etter Asbjørnsen.
Illustrert av Erik Werenskiold.

Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 94.
Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
Trykt 1884 i *Eventyrbog for Børn*. II. Norske Folkeeventyr av P.Chr. Asbjørnsen. København. S. 93.

Trykt 1892 i: Rolfsen, Nordahl: *Læsebog for folkeskolen*. Første del. Kristiania. S. 84.
 Trykt 1899 i: Nordahl Rolfsen: *Læsebog for Folkeskolen* s. 84.
 Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 2. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
 Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
 Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.
 Trykt 1920 i: Lesebok for folkeskolen v/Nordahl Rolfsen, 1920. Side 81-83. Ill. av Erik Werenskiold.
 Trykt 1924 i: Rolfsen, Nordahl: *Lesebok for folkeskolen*. Riksmålsutgave A. 1. del. Kristiania, s. 71.
 Trykt 1930 i: Rolfsen, Nordahl: *Lesebok for folkeskolen*. Trebinds-utgaven, første del. Oslo. S. 74.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 123-.
 Trykt 1946 i: Alle barns bok nr. 5. Tegneserie ved Chr. Kittelsen.
 Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 48-.
 Trykt 1977 i: Norsk folkedikting. Eventyr I. Red: Olav Bø, s. 68.
 Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 80.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 26-
 Trykt 1989 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1994 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
 Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 121-.
 Trykt 1998 i: Hodne s. 115 f - flere varianter.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 240-.
 Trykt 2001 i: Den Norske Turistforenings årbok. *Det store eventyret*. Ill. av Hans Normann Dahl. S. 22.
 Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The cock and the fox.
 Litt: Fløtra 1995:99; Hodne 1998:115 f.

* Hanen som falt i bryggeket / Hanen som faldt i Bryggekarret / Hanen som fall i bryggjekjeret

Hovedvariant etter Jørgen Moe, men varianter fra Valdres og Gudbrandsdalen etter Asbjørnsen. Barneregler. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1855 i: Norsk Illustreret Kalender s. 73. Christiania.
 Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
 Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 103.
 Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
 Trykt 1884 i *Eventyrbog for Børn*. II. Norske Folkeeventyr av P.Chr. Asbjørnsen. København. S. 86.
 Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 2. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
 Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
 Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 119-.
 Trykt 1939 i: Asbjørnsen og Moe: *Soria Moria Slott og andre eventyr*, s. 28.
 Trykt 1953 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. 2. opplag. S. 28.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 487-
 Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

* Han far sjøl i stua > Far sjøl i stua

* Han fillete Johan

Oppskrevet av Jørgen Moe rundt 1840 på Ringerike (flere varianter).
 Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 7-11 og s. 213.

* Hans med den runde hatt

Fortalt av Marte Ellingsdatter Løkka (f. 1798) til Jørgen Moe? Oppskriften er bortkommet.
 Omtalt av Hodne 1982:29; Gjefsen 2011:65.

* Haren som hadde vært gift / Haren, som havde været gift

Fire opptegnelser, av Asbjørnsen, Ivar Aasen og to fra Telemark ved Jørgen Moe.
 Gjenfortalt av Asbjørnsen.
 Illustrert av Erik Werenskiold.
 Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 73.
 Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn* af Asbjørnsen og Moe. København. S. 61. Ill. av Werenskiold.
 Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
 Trykt 1912 i: Alnæs, Ivar: *Norsk læsebok for middelskolen*. I. Kristiania, s. 79.
 Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
 Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.
 Trykt 1922 i: Abjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 38-.
 Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 56-.
 Trykt 1977 i: *Norsk folkedikting. Eventyr II*. Red: Olav Bø. Oslo, s. 182.
 Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 16.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 468-
 Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 26-.
 Trykt 1996 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 195-.
 Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The hare who had been married.
 Litt: Borgen 1967 xvii.

* Herremannsbruden / Herremannsbrura

Skjemteeventyr, oppskrift av Asbjørnsen etter Dina Thorsen, Ringerike.
 Illustrert av Erik Werenskiold.
 Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
 Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn* af Asbjørnsen og Moe. København. S. 63.
 Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
 Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
 Trykt 1916 i: *Asbjørnsens eventyr*. 1. samling. Illustrert av Werenskiold.
 Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.
 Trykt 1922 i: Abjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 39-.
 Trykt 1936-37 på sjokoladeemballasje fra Freia.
 Trykt 1947 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1951 i: *Asbjørnsen og Moes eventyr*. Oslo.
 Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]
 Trykt 1977 i: *Norsk folkedikting. Eventyr II*. Red: Olav Bø, s. 147.
 Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 19.
 Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 373-
 Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *Gullfuglen og andre eventyr*. Side 14-.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 30-.
 Trykt 1997 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 115-.
 Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The squire's bride.
 Litt: Solberg 1999:191; Solberg 2007:47.

* Herreper / Herrepeer / Herre-Per

Oppskrift av Jørgen Moe i 1838 etter Lars Hansen Svendsrud, én variant etter Gro Torjusdatter, Valle.
 En versjon etter Blind-Anne 1846 (Edvardsen 2013:138). Kjent i ca. 30 oppskrifter.
 Illustrert av Erik Werenskiold.
 Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.
 Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 180-187.
 Trykt 1852 i: Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe.
 Anden forøgede Udgave. Christiania.
 Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 127.
 Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn* af Asbjørnsen og Moe. København. S. 95. Tegninger av Werenskiold.
 Trykt 1885 i: Pauss B. og H. Lassen: *Læsebog i Modersmaalet*. For gymnasierne. 4. skoletrinn, s. 136
 Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1900 i: Pauss, B og H. Lassen: *Læsebog i Modersmaalet*. 4. skoletrinn, 2. avdeling. S. 136
 Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.
 Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
 Trykt 1906 i: Pauss og Lassen: *Læsebog i modersmaalet*. 4. skoletrinn. S. 136.
 Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
 Trykt 1916 i: *Asbjørnsens eventyr*. 1. samling. Illustrert av Werenskiold.
 Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.
 Trykt 1922 i: Abjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 57-.
 Trykt 1947 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1951 i: Asbjørnsen og Moes eventyr. Oslo.
 Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 90.
 Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]
 Trykt 1965 i: Norsk diktning i utvalg. Ved Nerdrum, Vogth Hanssen og Tveterås. S. 320-324.
 Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 77-81 og 218
 Trykt 1977 i: *Norsk folkediktning. Eventyr II*. Red: Olav Bø. Oslo, s. 68.
 Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 48.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 491-
 Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. *Norske folkeeventyr*. Ottar Lundstøl (red). 5. opplag, s. 73.
 Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 72
 Trykt 1994 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I*.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 75-.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 212-.
 Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. Squire Per.
 Omtalt av Christiansen 1931:272; Hoel 1948:627; Hodne 1982:37; Gjefsen 2011:64; Hodne 2014:33.

* Hjemmemusen og Fjellmusen / Heimemusa og fjellmusa / Husmusen og Fjeldmusen / Hjemmusa og fjellmusa

Hovedvariant fra Telemark opptegnet av Jørgen Moe, gjenfortalt av Asbjørnsen. Flere varianter. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
 Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 92.
 Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
 Trykt 1884 i: *Eventyrbog for Børn*. II. Norske Folkeeventyr av P. Chr. Asbjørnsen, s. 17.
 Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 2. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
 Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
 Trykt 1916 i: *Asbjørnsens eventyr*. 1. samling. Illustrert av Kittelsen.
 Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.
 Trykt 1930 i: Rolfsen, Nordahl: *Lesebok for folkeskolen*. Trebinds-utgaven, første del. Oslo. S. 39.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 73-.
 Trykt 1934 i: Rolfsen, Nordahl: *Lesebok for folkeskolen*. Trebinds-utgaven. 1. del.
 Trykt 1939 i: Nordahls Rolfsens lesebok. *Små kryp og svære ting*. 6 b.utg. II. Ved Hans Bergersen. S. 12
 Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 151-.
 Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 75.
 Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 160-.
 Trykt 1977 i: Norsk folkediktning. Eventyr I. Red: Olav Bø, s. 69.
 Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 14.
 Trykt 1982 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 473-
 Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I*.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 22-.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 197-.
 Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The house mouse and the country mouse.

* Huldreæt / Huldreætt

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1843.

Om sagnet skriver Jørgen Moe: «Jeg troer det er det Genialeste, Du har leveret i denne Genre» (Liestøl 1984:110)

Trykt 1843 i: Den Constitutionelle nr. 85, kalt «Fuglesang og Huldreæt».

Trykt 1845 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.

Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn* I-II. Fortalt av Asbjørnsen. S. 83-, noter s. 227-.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr* II, s. 400-

Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 72.

Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.

Litt: Liestøl 1949:227; Liestøl 1984:110; Solberg 2010:176.

* **Hver synes best om sine barn / Hver synes bedst om sine Børn / Skytteren og Myrsnipen**

Tekst av Jørgen Moe etter oppskrift trolig fra Lars Hansen Svendsrud rundt 1840.

Illustrert av Erik Werenskiold.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 1. hefte. Bind I s. 67-68.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*.

Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1865 i: Hagerup og Lassen (red): *Norsk Læsebog for Mellemklasserne*. S. 7.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 48.

Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn* af Asbjørnsen og Moe. København. S. 81.

Med tegning av Kittelsen.

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1921? i: Munch, Mathilde og Sven Svensen: *Hjemme og ute. Lesebok*. II bind. 4. opplag [uten år]

Trykt 1922 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr* II, s. 49-.

Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr fra Ringerike. Oslo, s. 170 og 196.

Trykt 1977 i: Norsk folkediktning. Eventyr I. Red: Olav Bø, s. 86.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr* I, s. 478-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.

Trykt 1998 på sjokoladeemballasje fra Freia og innlest på CD.

Trykt 1998 i: Hodne s. 107: både Moes originaloppskrift og som trykt bokversjon.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr* I-II. S. 202-.

Trykt 2013 i: Olav Norheim: *Asbjørnsen og Moe på eventyr*. Utgitt av Hole kommune.

Omtalt av Hodne 1982:30 45; Liestøl 1984:91; Hodne 1994:25; Hodne 1998:106 f; Gjefsen 2011:64 66;

Hodne 2014:33-35. [Jan Eggum(?) laget sang om eventyret]

* **Hvidebjørn Kong Valemon > Kvitebjørn kong Valemon**

* **Hvorfor bjørnen er stubbrumpa / Hvorfor Bjørnen er stubrumpet**

Gjenfortalt av Jørgen Moe etter oppskrift fra Ringerike eller Telemark (?).

Se samlebetegnelsen: *Bjørnen og reven*.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1841-43 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Bind 1, s. 102-103.

Trykt 1850 i: *Juletræet* s. 54.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 73.

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 74.

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1939 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr for barn*. Oslo, s. 5-7.

Trykt 1958 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. 8. opplag. Ill. av Kittelsen. Oslo.

Trykt 1964 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.
 Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 147-150 og 195
 Trykt 1976 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen, s. 38
 Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 5.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 431-
 Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. Norske folkeeventyr. Ottar Lundstøl (red). 5. opplag, s. 31.
 Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 95-
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 9-.
 Trykt 2004 i: *Skrinet med det rare i*. 10 eventyr av Asbjørnsen og Moe. Tegninger av Per Teigen.
 Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. White-bear-king-Valemon.
 Trykt 2013 i: Olav Norheim: *Asbjørnsen og Moe på eventyr*. Utgitt av Hole kommune.
 Litt: Hodne 1998:134.

* **Høibergsgubben**

Oppskrevet 1847 av Moe etter Bjørn Klokkestog.
 Omtalt av Hodne 1982:37

* **Høna tripper i berget / Hønen som tripper i Bjerget / Risen og de tre Søstre**

Om Konen som hadde 3 Døtre og en Høne / De tre Søstre, som bleve indtagne i Bjerget

Fortalt av Jørgen Moe i 1838 etter Lars Hansen Svendsrud, Røyse. Ca. 50 oppskrifter, en variant av Anne Godlid 1842. Illustrert av Alf Rolfsen.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 3. hefte.
 Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 237-245.
 Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Anden forøgede Udgave. Christiania.
 Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 169.
 Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 1.
 Trykt 1909 i: *Barne-Eventyr av Asbjørnsen og Moe*. Utgitt av Moltke Moe. Illustrert av Theodor Kittelsen.
 Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
 Trykt 1958 i: Jomfruen på Glassberget og andre eventyr. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.
 Trykt 1962 i: *Vi leser eventyr*. Bolling, Haavik og Prøysen (red). S. 257-262.
 Trykt 1969 i: *Ridder skau og jomfru dame*. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 117-121 og 204
 Trykt 1977 i: Norsk folkediktning. Eventyr I. Red: Olav Bø, s. 112.
 Trykt 1982 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 189-
 Trykt 1991 i: *Kvitebjørn kong Valemon og andre eventyr*. Bokhandlerkjeden Libris.
 Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
 Trykt 1998 på sjokoladeemballasje fra Freia og innlest på CD.
 Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 175-180.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 99-.
 Trykt 2013 i: Olav Norheim: *Asbjørnsen og Moe på eventyr*. Utgitt av Hole kommune.
 Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 34.
 Omtalt av Christiansen 1931:269; Liestøl 1947:88; Liestøl 1984:88; Gjefsen 2011:64 90; Norheim 2013:66 f; ; Hodne 2014:33.

* **Hønen, som skulde til Dovrefjeld, forat ikke Alverden skulde forgaae /**

Høna som skulle til Dovrefjell forat ikke allverden skulle forgå

Oppskrift etter Asbjørnsen. Illustrert av Erik Werenskiold.

Trykt 1844 i: Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Bind 2, s. 16 f.
 Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 213.
 Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 62.
 Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
 Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
 Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.
 Trykt 1922 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.
 Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 54-.
 Trykt 1939 i: Nordahls Rolfsens lesebok. *Små kryp og svære ting*. 6 b.utg. II. Ved Hans Bergersen. S. 9

Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 86.
Trykt 1962 i: *Vi leser eventyr*. Bolling, Haavik og Prøysen (red). S. 269-272.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 484-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 209-.
Trykt 2004 i *Skrinet med det rare i*. 10 eventyr av Asbjørnsen og Moe. Tegninger av Per Teigen.
I 1976 er eventyret utgitt som skuespill, se Cappelen 1976.

* Høyfjellsbilleder / Høifjeldsbilleder / Høyfjellsbilder

Oppskrift av Asbjørnsen dels fra 1842 og 1848.

I: En Søndagskvæld til Sæters

II: Rensdyrjagt ved Ronderne

Trykt 1848 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.
Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 7-, noter s. 297-.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 295-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 173.
Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
Litt: Liestøl 1947:104; Solberg 2010:185.

* Håken Borkenskjegg / Haaken Borkenskjæg

Oppskrift av Asbjørnsen. Kjent i ca. 10 oppskrifter.

Trykt 1844 i: Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Bind 2, s. 24-34.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 219.
Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 70.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 273-
Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 82-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
Omtalt av Jæger 1878:227; Christiansen 1931:274; Braadland 2005:18.

* Hårslå, som aldri ville hjem gå til rette kveldsverdstid / Haarslaa, som aldrig vilde hjem gaa / Hårslå som aldri vilde hjem gå

Flere opptegnelser, men hovedvarianten opptegnet av Jørgen Moe (uten oppgitt sted). En variant av Asbjørnsen kalt *Bukken i Erteaakeren*.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1850 i *Juletræet*, s. 11. En samling av norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 81.
Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
Trykt 1887 i: *Eventyrbog for Børn*. III. Norske Folkeeventyr av P. Chr. Asbjørnsen. S. 57.
Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 3. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
Trykt 1908 i: *Eventyrbog for Børn*. 3. Samling, av Asbjørnsen. Moe, Moltke (red). Kra.
Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 160-.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 506-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 223-.
Omtalt 2014 i Esborg og Johannsen (red), s. 333f.

* Ikke kjørende og ikke ridende

Oppskrift etter Asbjørnsen i Ådalen 1847. Fra sagaen om Ragnar Lodbrok fra 1250.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1851 i: *Juletræet* og i Asbjørnsens stipendmelding.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: Norske Folke-Eventyr. Ny Samling.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr* II, s. 210-.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr* II, s. 47-
Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 47
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1997 i: Asbjørnsen & Moe: *Eventyr*. Damms beste barnebokklassikere 3. Side 103-.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr* I-II. S. 243-.
Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. Not driving and not riding.
Trykt i NFL 92 s. 8, trykt og omtalt i Hodne 1998:78f.

* Jenta som fikk tre ønsker oppfylt

Oppskrift fra Ringerike av Jørgen Moe rundt 1840, etter ukjent informant.
Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 105 og 227.
Trykt 1998 i: Hodne 1998:43.

* Jenten som tjente soldat og ble gift med kongsdatteren

Oppskrift av Asbjørnsen etter Lars Larsen Røynstrand i Granvin
Et «svinsk og ubrukelig» eventyr ifølge Asbjørnsen (Hodne 1998:91)

* Jerusalems skomaker

Også kalt: All vælas skomaker / Den evige jøde
Ingjeber Neset i Heddal sang en viseversjon av dette legendeeventyret for Moltke Moe.
30 norske oppskrifter og 3 viseversjoner av dette eventyret.
Litt: Hodne 1998:141

* Jomfruen på glassberget / Jomfruen paa Glasbjerget / Jomfrua på glasberget

Oppskrift fra Ringerike av Jørgen Moe. Ukjent informant. En versjon etter Helge Laute.
Kjent i ca. 20 oppskrifter.
Trykt 1844 i: Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Bind 2, s. 80-91.
Trykt 1852 i: Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe.
Anden forøgede Udgave. Christiania.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 258.
Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 122.
Trykt 1909 i: *Barne-Eventyr av Asbjørnsen og Moe*. Utgitt av Moltke Moe. Illustrert av Th. Kittelsen.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1958 i: *Jomfruen på Glassberget og andre eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.
Trykt 1969 i: *Ridder skau og jomfru dame*. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 65-72 og 216.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr* II, s. 320-
Trykt 1983 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
Trykt 1991 i: *Kvitebjørn kong Valemon og andre eventyr*. Bokhandlerkjeden Libris.
Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 41
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
Trykt 1996 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr. Kalt «Prinsessen på Glassberget»
Trykt 1997 i: Asbjørnsen & Moe: *Eventyr*. Damms beste barnebokklassikere 3. Side 17-.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr* II. S. 162-.
Omtalt av Krogvig 1915;209, 224; Christiansen 1931:272; Hodne 1982:29 34 45; Hodne 1998:49.

* Jomfru Maria og svalen / Jomfru Maria og svala

Oppskrift av Asbjørnsen og Moltke Moe.
Illustrert av Theodor Kittelsen.
Trykt 1884 i: *Eventyrbok for barn*. 2. del.
Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 2. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
Trykt 1914 i: Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny samling. 3. utgave. S. 221.
Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr* I, s. 116-.
Trykt 1939 i: Asbjørnsen og Moe: *Soria Moria Slott og andre eventyr*, s. 20.
Trykt 1953 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. 2. opplag. S. 20.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 153-
Trykt 1994 i: *Gullslottet som hang i luften og andre eventyr*. Gyldendal. S. 83-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
Trykt 1998 i: Det norske Folkeeventyret av Ørnulf Hodne s. 21.
Trykt 1998 på sjokoladeemballasje fra Freia og innlest på CD.

* **Jomfru Maria som gudmor / Jomfru Maria som Gudmoder**

Oppskrift av Jørgen Moe i 1838 etter Lars Hansen Svendsrud, Røyse.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 1. hefte. Bind I s. 47-53.

Trykt 1852 i: Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe.
Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 34.

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.

Trykt 1909 i: *Barne-Eventyr av Asbjørnsen og Moe*. Utgitt av Moltke Moe. Illustrert av Th. Kittelsen.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1958 i: Jomfruen på Glassberget og andre eventyr. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.

Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 51-54 og 222

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 255-

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 9

Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 57-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Omtalt av Christiansen 1931:273; Liestøl 1984:80; Hodne 1994:22; Solberg 1999:166; Gjefsen 2011:64;
Hodne 2014:33.

* **Jon Svik > Peik**

* **Julebesøket i prestegården**

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1851

Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 581-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

* **Julegjestene** (variant av *Venner i liv og død?*)

Trykt 1998 i: Hodne s. 184 f.

Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 150.

[uvanlig tittel på et Asbj. og Moe-eventyr?]

Litt: Hodne 1998:184 f.

* **Jutulen og Johannes Blessom**

Oppskrift av Asbjørnsen 1844 etter prest Hans Krag. Undertittel: *Et Folkesagn fra Gudbrandsdalen*.

Illustrert av P. N. Arbo; Erik Werenskiold.

Trykt 1844 i: Den Constitutionelle nr. 32.

Trykt 1845 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.

Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 224.

Trykt 1909 i: Asbjørnsen (utvalg): *Norske folke- og huldre-eventyr i udvalg*. Side 43-.

Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 161-163.

Trykt 1940 i: Munch, Mathilde og Sven Svensen: *Heime og ute*. Lesebok. II. 3. opplag. S. 71

Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn I-II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 178-, noter s. 257-.

Trykt 1976 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 224.

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 156.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *Gullfuglen og andre eventyr*. Side 84.

Trykt 1998 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
Litt: Steen 1947:194; Hodne 1998:72; Solberg 2010:182.

* **Kari Trestakk / Kari Træstak**

Stemormotiv. Et «Cinderella-eventyr», en Askepott-versjon med ca. 50 oppskrifter.

Oppskrift av Asbjørnsen, men flere varianter. To oppskrifter av Jørgen Moe 1846 etter Helge Laute i Odda og Anna Opedal (Blind-Anne).

Trykt 1838 i NOR, en Billedbog for den norske Ungdom.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 110-127.

Trykt 1843 i NOR, en Billedbog for den norske Ungdom.

Trykt 1865 i: Hagerup og Lassen (red): *Norsk Læsebog for Mellemklasserne*. S. 36.

Trykt 1865 i NOR, en Billedbog for den norske Ungdom. 3. opplag.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 79.

Trykt 1909 i: *Barne-Eventyr av Asbjørnsen og Moe*. Utgitt av Moltke Moe. Illustrert av Th. Kittelsen.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1958 i: Jomfruen på Glassberget og andre eventyr. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 233-

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 124

Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 44-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. II.

Trykt 1997 i: Asbjørnsen & Moe: *Eventyr*. Damms beste barnebokklassikere 3. Side 109-.

Trykt 1998 i: Hodne s. 49 f.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 120-.

Omtalt av Christiansen 1931:271; Hodne 1982:34 49; Liestøl 1984:81 89 91; Hodne 1998:49; Solberg 2007:91; Gjefsen 2011:125, 126; Skarøhamar 2011:54; Hodne 2014:39.

* **Kattekverna**

Oppskrift av Asbjørnsen.

Trykt 1939 i: *Norsk Leseverk*. For de høgre skoler. Bind II. Ved H. Eitrem. S. 169-.

* **Katten og musa > Mus og Kat**

* **Kjerringa mot strømmen / Kjærringen mod Strømmen / Kjerringa mot straumen**

Flere opptegnelser, én fra Telemark av Jørgen Moe fra «fyrretyvearene». Oppskrift også etter Asbjørnsen.

Kjent fra tyske prekenes på 1600-tallet. Illustrert av Erik Werenskiold.

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P.Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 64.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1922 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr II*, s. 27-.

Trykt 1939 i: Asbjørnsen og Moe: *Soria Moria Slott og andre eventyr*, s. 76.

Trykt 1953 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. 2. opplag. S. 76.

Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 45-.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 464-

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 106

Trykt 1994 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 274-.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 192-.

Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The old woman against the stream.

Litt: Grambo 1990:26; Hodne 1998:154 ff; Solberg 2007:156 f, 172 f.

* **Kjetta på Dovre / Kjætten paa Dovre / Kjetta på Dogre**

Oppskrift av Asbjørnsen. Det fins 64 varianter av eventyret. Kalt både sagn og eventyr.
 Liestøl 1936: er snarare ei segn enn eit eventyr.
 Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.
 Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 158-159.
 Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 290.
 Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 163.
 Trykt 1909 i: *Barne-Eventyr av Asbjørnsen og Moe*. Utgitt av Moltke Moe. Illustrert av Th. Kittelsen.
 Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
 Trykt 1949 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1958 i: Jomfruen på Glassberget og andre eventyr. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.
 Trykt 1978 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 521-
 Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. II.
 Trykt 1996 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
 Trykt 1998 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 2001 i: Den Norske Turistforenings årbok. *Det store eventyret*. Ill. av Hans Normann Dahl. S. 14.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 242-.
 Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 18.
 Omtalt av Knut Liestøl 1921:60; Hodne 1998:23; Solberg 2007:164.

* Kjetta som var så fæl til å ete / Kjætten, som var saa fæl til at æde / Kjetta som var så fæl til å eta

Hovedvariant fra Gudbrandsdalen ved Asbjørnsen, én variant ved Moe etter Helge Laute, Odda 1846.
 Illustrert av Theodor Kittelsen [Nasjonalgalleriet-kort].

Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
 Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 102.
 Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
 Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
 Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr II*, s. 284-.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 144-
 Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 7-
 Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. II.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 53-.
 Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The tabby who was such a glutton.
 Omtalt av Hodne 1982:34; Hodne 1998:49.

* Kjæresten i skogen / Kjæresten i Skoven

Tre opptegnelser, hovedvariant opptegnet av Jørgen Moe i 1847 etter Kari Prestedatter i Bygland. Flere varianter av Asbjørnsen. Boklore, dvs. har trolig litterært opphav. Også kalt *Røverbrudgommen*.
 Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 67.
 Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
 Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
 Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 195-.
 Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 50-.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 28-
 Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.
 Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 32-35. Ill. av Theodor Kittelsen.
 Trykt 1998 i: *Det norske Folkeeventyret* s. 22 f, en variant fra Nordmøre.
 Omtalt av Hodne 1982:38 47; Hodne 1998:22, 60, 62; Gjefsen 2011:134; Hodne 2014:42.

* Klokkeren i Bygden vor / Klokkeren i bygda vår

Oppskrift etter Asbjørnsen fra Biri og flere varianter. Illustrert av Theodor Kittelsen.
 Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
 Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
 Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 263-.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 122-
 Trykt 1994 i: *Gullslottet som hang i luften og andre eventyr*. Gyldendal. S. 55-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

* **Kløverhans** > *De tre kongsdøtre i berget det blå*

* **Kongsdatteren i haugen / Finnkongens datter** (annen tittel?)

Kjent i 23 oppskrifter. Et novelle-eventyr, i slekt med *Vesle Åse gåsepике*.

Litt: Christiansen 1931:274.

* **Krambodguten med Gammelostlasten / Krambuguten med gammelostlasten**

Oppskrift etter Asbjørnsen 1866, fortalt av Ole Olsen Hille, Røldal.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr* II, s. 281-.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr* II, s. 112-

Trykt 1994 i: *Gullslottet som hang i luften og andre eventyr*. Gyldendal. S. 46-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Trykt 1998 i: Det norske Folkeeventyret s. 88f. Ved Ørnulf Hodne.

* **Kuldbrænderen / Kullbrenneren / Kolbrennaren**

En oppskrift av Jørgen Moe 1845 etter Ole Haagensen fra Hedalen. Gjenfortalt av Asbjørnsen i 1870-årene i kompilasjon. Flere opptegnelser, en variant fra Inderøy, en av Arne Garborg fra Jæren.

Eventyret er også kalt «Den alvidende doktor», om "den lille manns triumf"

Illustrert av Erik Werenskiold; Solveig Muren Sanden 2013.

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 82.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 330.

Trykt 1910 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Folke- & Huldre-Eventyr i udvalg*. Tredje oplag.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr* I, s. 209-214.

Trykt 1962 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr* I, s. 281-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 260-.

Trykt 2012 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The Charcoal burner.

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 172.

Omtalt av Christiansen 1931:266 276; Borgen 1967 xiii; 1979 i *Lita-frid-Kirsti*. Eventyr frå Valdres s. 213;

Hodne 1982:33; Hodne 1998:47; Gjefsen 2011:123; Hodne 2014:38.

* **Kvernsagn / Kværnsagn**

Oppskrift etter Asbjørnsen 1843. Illustrert av P. N. Arbo, Hans Gude, A. Schneider.

Trykt 1845 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.

Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 163.

Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr* I, s. 93-100.

Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn* I-II. Fortalt av Asbjørnsen. S. 19-, noter s. 195-.

Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 30-.

Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 36-.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe. *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr* I, s. 13-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 7.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 3-.

Trykt 2010 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
Litt: Borgen 1967 xxi; Solberg 2010:172.

* Kvitebjørn kong Valemon / Hvidebjørn Kong Valemon / Kvitebjørnen

Én variant opptegnet av Jørgen Moe i Bygland med ukjent forteller, én variant av Asbjørnsen.
Illustrert av Theodor Kittelsen; Solveig Muren Sanden.

Også kalt *Østenfor sol og vestenfor måne (?)* - Hodne 1998:65.

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 90.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 48.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 272-.

Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 129-.

Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 139-.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 132-

Trykt 1991 i: Kvitebjørn kong Valemon og andre eventyr. Bokhandlerkjeden Libris.

Trykt 1994 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II*.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 286-.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 41-.

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, s. 25-31. Tegnet av Solveig Muren Sanden.

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 48.

LITT: Steen 1947:185; Alver 1980:159; Solberg 1993:105; om hamskiftemotivet; Hodne 1998:65;
Braadland 2005:18-19; Edvardsen 2014:61.

*** Kverna som står og maler på havsens bunn / Kværnen, som staaer og maler paa Havsens Bunn /
Kverni som mel salt**

Eventyr fortalt av Jørgen Moe, to oppskrifter opptegnet på Ringerike 1840. Ukjent informant. Kjent i 18
dels yngre oppskrifter.

Illustrert av Erik Werenskiold; Solveig Muren Sanden 2013.

Trykt 1844 i: *Norske Folkeeventyr samlede* ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Bind 2, s. 74-79.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede* og fortalte af Asbjørnsen og Moe. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 254.

Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn*. København. S. 27.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 116.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1922 i: Abjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.

Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 17-.

Trykt 1939 i: Asbjørnsen og Moe: *Soria Moria Slott og andre eventyr*, s. 55.

Trykt 1948 i: *Norske folke- og huldre-eventyr i originaltekster 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1950 i: Eventyr og segner på målføre frå alle kantar av landet. Ved Leiv Heggstad.

Trykt 1953 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. 2. opplag. S. 55.

Trykt 1961 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1964 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1970 i: *Norske folke- og huldreeventyr - i utvalg 1852 og 1870*. Univ.forl, s. 70.

Trykt 1969 i: *Ridder skau og jomfru dame*. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 147-150 og 218

Trykt 1976 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1977 i: *Norsk folkedikting. Eventyr II*. Red: Olav Bø. Oslo, s. 87.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 453-

Trykt 1990 i: Asbjørnsen og Moe: *Kvernen som står og maler på havsens bunn*. Billedbok.

Trykt 1991 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 53

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I*.

Trykt 1998 på sjokoladeemballasje fra Freia og innlest på CD.
Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 203-207.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 186-.
Trykt 2011 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The mill that grinds at the bottom of the sea.
Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 132.
Omtalt av Christiansen 1931:273; NLH II 1974:510; Hodne 1982:30; Hodne 1998:107, 128; Hodne 1994:22; Andersen 2003:150; Hodne 2014:33.

* **Lat-Lars / Latelars**

Oppskrift av Jørgen Moe, et bruddstykke etter Gro Torjusdatter, Valle, og en vulgær versjon etter Søren Tostenson 1847. Kjent i ca. 20 versjoner. En slektning av Askeladden.
Omtalt av Christiansen 1931:273 278; Hodne 1982:37 38; Braadland (kalt *Nils-Pils*) 2005:18.

* **Lillekort / Fiskersønnen / Fiskersønnene / Fiskarsønene**

Én variant er oppskrift av Jørgen Moe i 1838 etter Lars Svendsrud, Røyse. Én variant er oppskrift av Jørgen Moe etter Kari Prestedatter Huss, Bygland i 1847. Også varianter etter Asbjørnsen.

Lillekort = Fiskersønnene?

Illustrert av Theodor Kittelsen og Per Krohg.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 139-157.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 99.

Trykt 1882 i: *Dybwad's illustrerede Folkekalender*.

Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn* af Asbjørnsen og Moe. København. S. 41.
Med tre tegninger av Werenskiold.

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.

Trykt 1914 i: Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny samling. 3. utgave. S. 215.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1921 i: *Nye Barne-Eventyr* av Asbjørnsen og Moe. Landsmålsutgåva. S. 27.

Trykt 1927 i: *Nye Barne-eventyr*. Revidert og utgitt av Moltke Moe. 4. opplag.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 194-198.

Trykt 1939 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr for barn. Oslo, s. 28-49.

Trykt 1940 i bind I i: *Samlede eventyr*. Jubileumsutgave 1840-1940. 3 bind. Norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1951 i: Asbjørnsen og Moes eventyr. Oslo.

Trykt 1958 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr. 8. opplag. Ill. av Kittelsen. Oslo.

Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 82-93 og 202.

Trykt 1971 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. Illustrert av Th. Kittelsen. Oslo.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 289-

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 465-

Trykt 1986 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. II.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 350-.

Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 227-.

Litt: Borgen 1967 xix; Hodne 1982:29 38; Hodne 1998:60; Gjefsen 2011:134; Hodne 2014:42.

* **Lundeætten**

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1845.

Trykt 1845 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.

Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn I-II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 102-, noter s. 233-.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 338-
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 88.
Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
Litt: Solberg 2010:178.

* **Lurvehette / Lurvehætte**

Eventyr fortalt av Jørgen Moe 1847, trolig etter Ingeri Friderichsdatter, Åseral.
En variant kalt *Bukketøsen*, oppskrift av Asbjørnsen fra Vågå; trykt i Hodne 1998:81f.
Illustrert av Theodor Kittelsen.
Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr*. 4. utgave, Christiania.
Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 147.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1921 i: *Nye Barne-Eventyr* av Asbjørnsen og Moe. Landsmålsutgåva. S. 5.
Trykt 1927 i: *Nye Barne-eventyr*. Revidert og utgitt av Moltke Moe. 4. opplag.
Trykt 1939 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr for barn*. Oslo, s. 8-17.
Trykt 1958 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. 8. opplag. III. av Kittelsen. Oslo.
Trykt 1971 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. Illustrert av Th. Kittelsen. Oslo.
Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 40.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 377-
Trykt 1991 i: *Kvitebjørn kong Valemon og andre eventyr*. Bokhandlerkjeden Libris.
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. II.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 63-.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 190-.
Omtalt i Hodne 1982:39; Hodne 1998:81; Braadland 2005:33; Solberg 2007:96; Gjefsen 2011:135;
Skarðhamar 2011:57.

* **Makrelldorg // Makreldorging**

Oppskrift etter Asbjørnsen fra 1851. Illustrert av Otto Sinding.
Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 194.
Trykt 1888 i: Heggveit s. 221-226.
Trykt 1909 i: Asbjørnsen (utvalg): *Norske folke- og huldre-eventyr i udvalg*. Side 16.
Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 143-151.
Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 262-, noter s. 369-.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 203-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 398.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 188-.

* **Manndatteren og kjerringdatteren / Manddatteren og Kjerringdatteren / Manndottera og kjerringdottera / Manndattera og Kjerringdattera / Den levendes Kilde**

Stemormotivet er sentralt.

Flere varianter. En oppskrift fra Romerike av Asbjørnsen, én oppskrift av Jørgen Moe 1846 etter Helge
Laute i Odda og en variant etter Karen Prestedatter, Bygland 1847, av henne kalt *Den levendes Kilde*.
En versjon etter Blind-Anne 1846, kalt *Kjisa og Kraaka* (Edvardsen 2013:138; Hodne 2014:39).
Illustrert av Theodor Kittelsen.
Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 1. hefte. Bind I s. 86-98.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 62.
Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn* af Asbjørnsen og Moe. København. S. 49.
Med to tegninger av Kittelsen.
Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1922 i: Abjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 31-.
 Trykt 1939 i: Asbjørnsen og Moe: *Soria Moria Slott og andre eventyr*, s. 33.
 Trykt 1948 i: *Norske folke- og huldre-eventyr i originaltekster 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.
 Trykt 1950 i: Eventyr og segner på målføre frå alle kantar av landet. Ved Leiv Heggstad.
 Trykt 1951 i: *Asbjørnsen og Moes eventyr*. Oslo.
 Trykt 1953 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. 2. opplag. S. 33.
 Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 61.
 Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]
 Trykt 1960 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad. (Manndottera i grisehuset)
 Trykt 1962 i: Thorbjørn Egners lesebøker. Det var en gang. 6. bok for annen halvdel av fjerde skoleår.
 Illustrert av Th. Kittelsen.
 Trykt 1964 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.
 Trykt 1976 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 444-
 Trykt 1990 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad. (Manndottera i grisehuset)
 Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
 Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 84-91.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 176-.
 I 1976 er eventyret utgitt som skuespill, se Cappelen 1976.
 Omtalt av Christiansen 1931:271; NLH II 1974:513; Hodne 1982:34 38 49; Hodne 1998:49 60; Gjefsen
 2011:126; Skarðhamar 2011:56f.

* Mannen som skulle stelle hjemme / Manden, som skulde stelle hjemme

Oppskrift av Asbjørnsen, men en variant etter Helge Laute, Odda, skrevet opp av Jørgen Moe 1846.
 Illustrert av Eilif Peterssen.
 Trykt 1844 i: Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Bind 2, s. 19-21.
 Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 216.
 Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 48.
 Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 65.
 Trykt 1909 i: Læsebog for Folkeskolen ved Nordahl Rolfsen 2. del. S. 109-110.
 Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 31-34.
 Trykt 1936-37 på sjokoladeemballasje fra Freia.
 Trykt 1940 i: Munch, Mathilde og Sven Svensen: *Heime og ute*. Lesebok. II. 3. opplag. S. 185
 Trykt 1951 i: Asbjørnsen og Moes eventyr. Oslo.
 Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 57-.
 Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 16.
 Trykt 1957 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
 Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]
 Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 64-.
 Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
 Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 23.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 88-
 Trykt 1994 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
 Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 35-.
 Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 75-.
 Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 26-.
 Trykt 2004 i: *Skrinet med det rare i*. 10 eventyr av Asbjørnsen og Moe. Tegninger av Per Teigen.
 LITT: Borgen 1967 xviii; Hodne 1982:34; Solberg 1993:105: om rollebytte; Hodne 1998:49.

* Matthias Skytters Historier / Mattias skytters historier / Matias skytters historier

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1838. Illustrert av Hans Gude.
 Trykt 1837 i Nor, en enklere variasjon.
 Trykt 1845 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.
 Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 27.
Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 21-27.
Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn I-II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 40-, noter s. 206-.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 76-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 29.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 66-.
Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
Litt: Liestøl 1949:206; Solberg 2010:173.

* **Mestermø / Meistermøy**

Fortalt 1842 av Anne Godlid i Seljord til Jørgen Moe; én oppskrift av Jørgen Moe 1846 etter Helge Laute i Odda. En versjon etter Blind-Anne 1846, kalt *Sylverlin* (Edwardsen 2013:138). Med keltisk innslag. Illustrert av Alf Rolfsen.
Trykt 1844 i: Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Bind 2, s. 35-56.
Trykt 1852 i: Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Anden forøgede Udgave. Christiania.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 227.
Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 80.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 349-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 304-.
Litt: Berge 1924:8; Christiansen 1931:278; Hodne 1982:31 34 49; Hodne 1998:45 49; Gjefsen 2011:90 og 126; Hodne 2014:36-37, 40.

* **Mestertyven / Meistertjuven**

Oppskrift etter Asbjørnsen, men flere varianter. En oppskrift av Jørgen Moe 1846 etter Helge Laute i Odda.
Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 3. hefte.
Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 218-237.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 154.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1967 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
Trykt 1976 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 211-
Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 14-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 106-.
Omtalt av Raabe 1942:10; Liestøl 1984:88; Hodne 1994:24; Hodne 1998:199; Gjefsen 2011:126.

* **Mikkel vil smake hestekjøtt**

Se: *Bjørnen og reven*

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 278-.

* **Mumle Gåsegg / Mumle Gaaseæg / Mumle Gås-egg / Æggepetter / Gumle Gåsegg**

Hovedfortelling etter Asbjørnsen i Gudbrandsdalen, én etter Jørgen Rytterager opptegnet av Jørgen Moe. Illustrert av Otto Sinding (Hodne 1998:86) A. Schneider.
Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 96.
Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 104.
Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 62-70.
Trykt 1951 i: Asbjørnsen og Moes eventyr. Oslo.

Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 103-.
Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]
Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 112-.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 113-
Trykt 1989 i: Asbjørnsen og Moe: *Mumle Gåsegg*. Billedbok.
Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Sønns eventyrskatter, s. 78
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I*.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 99-.
LITT: Asbjørnsen 1851; Borgen 1967 xiv; Solberg 1993:244 f; Hodne 1998:86; Edvardsen 2001:100.

* Mus og Kat / Musen og katten / Katten og musen / Katten og musa / Eventyr for Lullemand

Basert på eventyr skrevet opp etter Gamle Gunhild.

Moes første eventyr på vers, skrevet ca. 1839.

Trykt 1839 i: *Billed-Magazin for Børn* (der Asbjørnsen var medredaktør). Christiania.
[Østberg 2011 nr. 3].

Trykt 1899 i: Nordahl Rolfsen: *Læsebog for Folkeskolen* s. 6 (samme eventyr?)

Trykt 1968 i: Tuss og Troll. Tegneserie med tittel: *Katten og musa som bodde i lag* (samme eventyr?).

Trykt 2013 i: Olav Norheim: *Asbjørnsen og Moe på eventyr*. Utgitt av Hole kommune.

Omtalt i Hagemann 1963:30; Gjefsen 2011:23 290.

- * **Om Askeladden som stjal trollets sølvender, sengeteppe og gullharpe**
> *Askeladden som stjal sølvendene til trollet*
- * **Om dronningen som måtte love en havmann det, hun hadde under forkledet.**
Et fragment av et undereventyr fortalt av Beate Moe.
Omtalt av Gjefsen 2011:66.
- * **Om Gutten og Fanden** > *Gutten og fanden*
- * **Om Gutten, som gikk til Nordenvinden, og krævde Melet igjen**
> *Gutten som gikk til Nordenvinden og krevde melet igjen*
- * **Om Konen som hadde tre Døtre og en Høne** > *Høna tripper i berget*
- * **Om Nordenvinden** > *De tre prinsessene i Hvittenland*
- * **Om Pigen som kaldte de tre Kjæringer Moster** > *De tre Mostre*
- * **Onde mennesker er verre enn Fanden**
Oppskrift av Moltke Moe?
Litt: Hodne 1998:171.
- * **Oskeladden og dei gode hjelparane** > *Askeladden og de gode hjelperne*
- * **Oskeladden som kappåt med trollet** > *Askeladden som kappåt med trollet*
- * **Oskeladden som stal sølvendene til trollet** > *Askeladden som stjal sølvendene til trollet*
- * **Oskereia / Oskoreia** > *Åsgårdsreia*
- * **Ospekulten** > *Aspekulten*
- * **Pannekaka / Pannekaken / Pandekagen**
Etter flere opptegnelser av Asbjørnsen, en fra Sel. Illustrert av Otto Sinding.
Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 104.
Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 70.
Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 47-49.
Trykt 1933 i: *Min første lesebok*, ved Marie Gundersen og Mathilde Munch. Illustrasjoner av norske kunstnere. Oslo, s. 100-103.
Trykt 1936-37 på sjokoladeemballasje fra Freia.
Trykt 1940 i: Asbjørnsen og Moe: *Samlede eventyr. Jubileumsutgave 1840-1940*. 1. bind, s. 61-64.
Trykt 1951 i: Asbjørnsen og Moes eventyr. Oslo.
Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 85-.
Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 7.
Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]
Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 93-.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 8.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 64-
Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. *Norske folkeeventyr*. Ottar Lundstøl (red). 5. opplag, s. 20.
Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 15
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 13-.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 57-.

Trykt 1997 i: *Pannekaka*. Av Asbjørnsen og Moe. Illustrert av Mona Lærum. Oslo.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 17-.
Trykt 2004 i: *Skrinet med det rare i*. 10 eventyr av Asbjørnsen og Moe. Tegninger av Per Teigen.

* **Peik**

Hovedvariant fra Nordland, fortalt av Asbjørnsen, men én variant fra Telemark kalt «Jon Svik», nedtegnet av Jørgen Moe i 1847. Fortelleren har Moe kalt Ola, Garnisonsskarl fra Evje, X.sand.
Illustrert av A.Schneider; Hammarlund.
Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 101.
Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 209.
Trykt 1909 i: Asbjørnsen (utvalg): *Norske folke- og huldre-eventyr i udvalg*. Side 29-.
Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 133-138.
Trykt 1940 i: Asbjørnsen og Moe: *Samlede eventyr. Jubileumsutgave 1840-1940*. 1.bind, s. 53-60.
Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 57-.
Trykt 1963 i: *Eventyret om Peik*. Tegninger av Hammarlund. Oslo.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 57-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 49-.
Omtalt av Christiansen 1931:276; Hodne 1982:39; Hodne 1994:24; Hodne 1998:69, 108; Hodne 2014:42.

* **Per Gynt / Peer Gynt**

Fortalt av Asbjørnsen i «Høifjeldsbilleder» 1848 II. Illustrert av P. N. Arbo.
Liestøl 1936: forteljninga om Peer Gynt er ei segn. Ibsens Peer Gynt kom ut i 1867.
Trykt 1846 i: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*, 2. samling.
Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen (?).
Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 154.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 103-107.
Trykt 1948 i: *Norske folke- og huldre-eventyr i originaltekster 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.
Trykt 1964 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.
Trykt 1976 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.
Litt: Hodne 1998:72; Baklid 2014:333.

* **Per og Pål og Espen Askeladd / Peer og Paul og Esben Askepot / Per, Pål og Espen Oskeladd**

Oppskrift fra Nissedal 1842, gjenfortalt av Jørgen Moe.
Illustrert av Olaf Mølbach 1941; Solveig Muren Sanden 2013.
Trykt 1844 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Bind 2, s. 67-73.
Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*.
Anden forøgede Udgave. Christiania.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 249.
Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 110.
Trykt 1909 i: *Barne-Eventyr av Asbjørnsen og Moe*. Utgitt av Moltke Moe. Illustrert av Theodor Kittelsen.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1923 i: Pauss og Corneliussen: *Norsk lesebok for middelskolen*. Ny utg. Hertzberg, Ruge. S. 83
Trykt 1941 i: *Eventyret om Per og Pål og Espen Askeladd*. Ved Olaf Mølbach. Oslo.
Trykt 1953 i: *Vår diktning. Norsk litteratur for gymnaset*. Ved G. Coward og B. Brinck-Lund, s. 146.
Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 118.
Trykt 1958 i: *Jomfruen på Glassberget og andre eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.
Trykt 1961 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 460.
Trykt 1991 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 109
Trykt 1994 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. II.

Trykt 1997 i: Asbjørnsen & Moe: *Eventyr*. Damms beste barnebokklassikere 3. Side 131.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 221.
Trykt 2011 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 124.
Omtalt i Gjefsen 2011:103.

* **Plankekjøerne**

Oppskrift av Asbjørnsen fra våren 1846 med hjelp av Grøtting.
Trykt 1848 i: Asbjørnsen: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Første Samling. Christiania.
Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 77-, noter s. 322-.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 565-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II*.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 238.
Trykt 2010 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*. Utgåve ved Olav Solberg.
Litt: Jæger 1883:73-78; Aarseth 1981:43-55; Solberg 2010:187.

* **Presten og husmannen**

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 56.
[Asbj. og Moe-eventyr?]

* **Presten og klokkeren / Præsten og Klokkeren**

Gjenfortalt av Asbjørnsen etter to oppskrifter av Jørgen Moe fra Storruste i Hedalen 22. juli 1845 og i Ådalen (Hodne 1998:182).
Illustrert av Erik Werenskiold. Kalt «skarpsindighets-eventyr».
Det er registrert 18 norske varianter og rundt 600 internasjonale varianter, kjent fra 800-tallet. Kan ha jødisk opphav, kanskje i Egypt.
Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 86.
Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 221.
Trykt 1909 i: Asbjørnsen (utvalg): *Norske folke- og huldre-eventyr i udvalg*. Side 40-.
Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 141-142.
Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 89-.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i udvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1977 i: *Norsk folkediktning. Eventyr II*. Red: Olav Bø. Oslo, s. 126.
Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 65.
Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 198-
Trykt 1991 i: *Kvitebjørn kong Valemon og andre eventyr*. Bokhandlerkjeden Libris.
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I*.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 123-.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 185-.
Trykt 1996 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
Trykt 1998 i: Hodne s. 180 (en grunnform)
Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The parson and the sexton.
Trykt 2013 i: Olav Norheim: *Asbjørnsen og Moe på eventyr*. Utgitt av Hole kommune.
Omtalt av Christiansen 1931:274 276; Borgen 1967 xiv; Hodne 1982:32; *Lita-frid-Kirsti*. Eventyr frå Valdres osv, 1979:210; Grambo 1990:47; Hodne 1998:46, 180 f; Solberg 1999:51; Gjefsen 2011:123; Hodne 2014:38.

* **Prestens mor / Præstens Moder**

Eventyr etter Asbjørnsen.
Trykt 1853 i: Norsk Illustreret Kalender [Østberg nr. 28]
Trykt 1936 i: *Norske Kunstneres Billedutgave*, bind 3.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 606-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

* Prinsessen som ingen kunne målbinde / Prindsessen som Ingen kunde maalbinde

Oppskrift av P. Chr. Asbjørnsen og Moltke Moe.

Illustrert av Erik Werenskiold.

Trykt 1887 i: *Eventyrbog for Børn*. III. Norske Folkeeventyr av P. Chr. Asbjørnsen. S. 97.

Trykt 1901 i: Rolfsen, Nordahl: Læsebog for Folkeskolen. Kristiania. S. 27-29.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 3. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1908 i: *Eventyrbok for Børn*. 3. Samling, av Asbjørnsen. Moe, Moltke (red). Kra.

Trykt 1909 i: Læsebog for Folkeskolen ved Nordahl Rolfsen 2. del. S. 243-246.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 183-.

Trykt 1936-37 på sjokoladeemballasje fra Freia.

Trykt 1950 i: *Eventyr og segner på målføre frå alle kantar av landet*. Ved Leiv Heggstad.

Trykt 1951 i: *Asbjørnsen og Moes eventyr*. Oslo.

Trykt 1957 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]

Trykt 1962 i: Thorbjørn Egners lesebøker. *Det var en gang*. 6. bok for annen halvdel av fjerde skoleår.

Illustrert av Erik Werenskiold.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 29.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 408-

Trykt 1991 i: *Kvitebjørn kong Valemon og andre eventyr*. Bokhandlerkjeden Libris.

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe. *Norske folkeeventyr*. Ottar Lundstøl (red). 5. opplag, s. 11.

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 101

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 46-.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 141-.

Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The princess who always had to have the last word.

Omtalt i NLH II 1974:513 med tegning av Werenskiold s. 514. I 1932 ble det laget en spillefilm av eventyret (Hodne 1998:212).

* Prinsessen som skulle bedrive hor og mord

Oppskrift av Jørgen Moe etter Karen Prestedatter 1847, «en kort pendant».

Omtalt av Hodne 1982:38; Hodne 1998:61.

* Præstepølse

Eventyr etter Asbjørnsen - et avskyelig eventyr som heldigvis ikke er opptrykt (Østby 1976).

Trykt 1853 i: Norsk Illustreret Kalender [Østberg nr. 28]

* Paa Høiden af Alexandria / På høyden av Aleksandria

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1852.

Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 275-, noter s. 371-.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 544-

Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 410.

* Pål Andrestua / Poul Andrestuen

Oppskrift etter Asbjørnsen.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 163-166.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 115.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1940 i: Asbjørnsen og Moe: *Samlede eventyr. Jubileumsutgave 1840-1940*. 1. bind, s. 70-72.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 73-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Omtalt av Hodne 1982:49; Liestøl 1984:81.

* **Reinsdyrjakt ved Rondane / Rensdyrjakt ved Rondene** > se *Høiffjeldsbilleder*

Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn* II. Fortalt av Asbjørnsen. S. 44-, noter s. 310-.

* **Reve-enken / Reve-enka / Reve-enkja / Reveenka**

Oppskrift av Moltke Moe. Ill. av Solveig Muren Sanden.

Trykt 1958 i: *Jomfruen på Glassberget og andre eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Red. Jan Jørgen Alnæs.

Trykt 1960 i: *Tuss og Troll*. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr* I, s. 144-

Trykt 1990 i: *Tuss og Troll*. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 125-.

Trykt 1996 i: Asbjørnsen og Moe: *Reve-enka*. Ill. av Richard Løwe. LibriArte.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr* I-II. S. 47-.

Trykt 2010 i: *Tuss og Troll*. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 2013 i: *Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA*, s. 118.

I 1962 laget Ivo Caprino en film av eventyret (Hodne 1998:212).

* **Reven og bjørnen** > *Bjørnen og reven*

* **Reven snyter bjørnen for julekosten / Ræven snyder Bjørnen for Julekosten**

Se samlebetegnelsen *Bjørnen og reven*. Se *Rike Per Kremmer*, samme eventyr?

Gjenfortalt av Jørgen Moe etter oppskrift fra Ringerike.

Trykt 1841-43 i: *Norske Folkeeventyr samlede* ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Bind 1, s. 103-104.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*.

Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 74.

Trykt 1885 i: Pauss B. og H. Lassen: *Læsebog i Modersmaalet*. For gymnasierne. 4. skoletrinn, s. 135

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1900 i: Pauss, B og H. Lassen: *Læsebog i Modersmaalet*. 4. skoletrinn, 2. avdeling. S. 135

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.

Trykt 1906 i: Pauss og Lassen: *Læsebog i modersmaalet*. 4. skoletrinn. S. 135.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1939 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr for barn*. Oslo, s. 64-80.

Trykt 1951 i: *Asbjørnsen og Moes eventyr*. Oslo.

Trykt 1958 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. 8. opplag. Ill. av Kittelsen. Oslo.

Trykt 1964 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen, s. 38.

Trykt 1969 i: *Ridder skau og jomfru dame*. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 167-168 og 195

Trykt 1976 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr* II, s. 431-

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 114

Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 96-

* **Reven som gjeter / Ræven som Gjæter / Då reven var gjetar / Ræven som Vogter**

Oppskrift etter Asbjørnsen. «Derav kommer det at reven har hvit haletipp» (utskrift fra Google)

Illustrert av Erik Werenskiold.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 127-128.

Trykt 1865 i: Hagerup og Lassen (red): *Norsk Læsebog for Mellemklasserne*. S. 14.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 91.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1916 i: *Asbjørnsens eventyr*. 1. samling. Illustrert av Werenskiold.

Trykt 1917 i: *Eventyrbok for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1922 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr* II, s. 12-.

Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 59.
Trykt 1957 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 10.
Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 442-
Trykt 1994 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 18-.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 174-.
Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The fox as shepherd.

* Rike Per Kremmer / Rige Peer Kræmmer

Oppskrift av Asbjørnsen; gjenfortalt av Jørgen Moe etter oppskrift fra Ringerike?
Illustrert av Theodor Kittelsen.

Se: *Reven snyter -*, samme eventyr? Ca. 25 versjoner i norsk.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 1. hefte. Bind I:25-40.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 18.
Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1921 i: *Nye Barne-Eventyr* av Asbjørnsen og Moe. Landsmålsutgåva. S. 67.
Trykt 1943 i: *Eventyret om Rike Per Kremmer*. Laget av Olaf Mølbach. Oslo.
Trykt 1958 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr. 8. opplag. III. av Kittelsen. Oslo.
Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]
Trykt 1971 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. Illustrert av Th. Kittelsen. Oslo.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 261-
Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 71-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
Trykt 1997 i: Asbjørnsen & Moe: *Eventyr*. Damms beste barnebokklassikere 3. Side 61-.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 141-.
Litt: Christiansen 1931:271

*** Risen som ikke hadde noe hjerte på seg / Risen, som ikke hadde noget Hjerter paa sig /
Risen som ikkje hadde noko hjarta på seg**

Fortalt 1842 av Anne Godlid i Seljord til Jørgen Moe. Illustrert av Otto Sinding.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 3. hefte.
Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 245-254.
Trykt 1852 i: Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe.
Anden forøgede Udgave. Christiania.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 174.
Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 60.
Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 8.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 40-46.
Trykt 1951 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 77-.
Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 22.
Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 84-.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 99-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 87-.
Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 181-187.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 31-.
Omtalt av Christiansen 1931:269; Hodne 1982:31; Hodne 1998:45; Gjefsen 2011:90; Hodne 2014:36.

* Rype Sal og den gjerrige kona (?)

Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 58.
[En uvanlig tittel på et Asbj. og Moe-eventyr?]

* **Røderev og Askeladden / Raudrev og Oskeladden / Røderæv og Askeladden**

Oppskrift etter Asbjørnsen. Et eventyr fra Nordland.

Illustrert av Theodor Kittelsen; Solveig Muren Sanden.

Trykt 1854 i: Norsk Folke-Kalender [Østberg nr. 30]

Trykt 1871 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 234-.

Trykt 1960 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad (opptrykk i 1990).

Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 126-.

Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 80-

Trykt 1990 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 36-43.

Trykt 2010 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 104.

Omtalt av Hodne 1998:118.

* **Røverbrudgommen** > *Kjæresten i skogen*

* **Syv Aars gammel Grød / Sju år gammel graut / Sju års gammel graut**

Oppskrift etter Asbjørnsen fra Inderøy. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1876 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 298-.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 49-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 245-.

* **Sjumilsstøvelen** (?)

Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 6.

[Kanskje en litt uvanlig tittel på et Asbj. og Moe-eventyr?]

* **Sjøl**

Oppskrift av Asbjørnsen.

Trykt 1939 i: Norsk Leseverk. For de høgre skoler. Bind II. Ved H. Eitrem. S. 171-.

* **Skarvene fra Utrøst / Skarvene fra Udrøst**

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1849. Illustrert av Hans Gude; Karl Erik Harr.

Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 53.

Trykt 1888 i: Heggtveit s. 218-221.

Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 35-39.

Trykt 1939 i: Norsk Leseverk. For de høgre skoler. Bind II. Ved H. Eitrem. S. 164-.

Trykt 1946 i: : *Eventyret om Skarvene fra Utrøst*. Ill. av Jacob Grundt. Oslo.

Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 246-, noter s. 366-.

Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 60-.

Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 67-.

Trykt 1964 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1969 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1974 i: *Skarvene fra Utrøst*. Ill. av Karl Erik Harr.

Trykt 1976 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 93-
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 385.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 81-.
Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 137-141.
Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 24.
Omtalt 2014 i Esborg og Johannsen (red), s. 343f.

* Skipperen og Gamle-Erik / Skipperen og Gammel-Erik

Oppskrift fra Trøndelag etter Asbjørnsen 1865. Illustrert av Theodor Kittelsen.
Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania.
Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 212-.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 51-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr* samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1998 i: *Det norske Folkeeventyret*, s. 24 f.
Litt: Hodne 1998:24, 118; Solberg 1999:171.

* Skomakeren (?)

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 146.
[Asbj. og Moe-eventyr?]

* Skredderen og Brudgommen / Brudenuggen

Erotisk eventyr fra Slidre i Valdres, oppskrift av Jørgen Moe 1845. Gjenfortalt på tysk av Asbjørnsen.
Trykt 1883 av Asbjørnsen i tysk tidsskrift Kryptadia, med tittelen *Der Vorkoster*.
Trykt 1943 i Christiansen s. 18-22.
Omtalt 1977 av Høgset s. 117-119; i *Lita-frid-Kirsti* 1979:219; Gjefsen 2011:123.

* Skrinet med det rare i

Oppskrift etter Asbjørnsen. Illustrert av Otto Sinding.
Trykt 1850 i *Juletræet*. En samling av norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 229.
Trykt 1909 i: Asbjørnsen (utvalg): *Norske folke- og huldre-eventyr i udvalg*. Side 47-.
Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 152.
Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 66-.
Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 73-.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 17.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 214-
Trykt 1994 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 27-.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 199-.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 70-.
Trykt 2001 i: Den Norske Turistforenings årbok. *Det store eventyret*. Ill. av Hans Normann Dahl. S. 20.

* Skytteren og Myrsnipa > Hver synes best om sine barn

* Slåttekarane på stølen (?)

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 46.
[Asbj. og Moe-eventyr?]

* Smeden og kongsdottera

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 60.
[Asbj. og Moe-eventyr?]

* Smeden som de ikke torde slippe ind i Helvede / Smeden, som de ikke turde slippe inn i helvete

Fortalt av Jørgen Moe, trolig etter Engebret Askjem, ca. 1840.

Illustrert av ukjent kunstner 1847, Otto Sinding og August Schneider.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 129-137.

Trykt 1847 i: Norsk Folke-Kalender. S. 43-46 [s. 37-40?]. Med tresnitt.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*.
Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 92.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 141.

Trykt 1896 i: *Norske Folke-Eventyr*. Revidert utgave ved Moltke Moe. I.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. I. Kristiania.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 84-89.

Trykt 1948 i: *Norske folke- og huldre-eventyr i originaltekster 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 50-.

Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 57-.

Trykt 1964 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s.25-30 og 207

Trykt 1970 i: Tekstopplevelser. Red. Willy Dahl. Side 17-23.

Trykt 1970 i: *Norske folke- og huldreeventyr - i utvalg 1852 og 1870*. Univ.forl, s. 41.

Trykt 1976 i: *Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1977 i: Norsk folkediktning. Eventyr I. Red: Olav Bø, s. 139.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 148-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. I.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 132-.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 52-.

Trykt 2013 i: Edvardsen 2013, omtale s. 59f, eventyret s. 67-72.

Omtalt av M. Moe 1878:150f (!); Christensen 1914:218; Aarnes 1964:8; Hodne 1982:29 49; Hodne 1994:22; Hodne 1998:160; Jahr 1994:44; Gjefsen 2011:65; Edvardsen 2013:59f.

* Smørbukk / Smørbuk

Fortalt av P. Chr. Asbjørnsen etter hovedoppskrift fra Hallingdal.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1844 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Bind 2, s. 92-96.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af Asbjørnsen og Moe*. Anden Udgave.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 267.

Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn* af Asbjørnsen og Moe. København. S. 34.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 133.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1922 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.

Trykt 1930 i: Rolfsen, Nordahl: *Lesebok for folkeskolen*. Trebinds-utgaven, første del. Oslo. S. 22.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 22-.

Trykt 1938 i: Norsk Barneblad nr. 13, i to tegneseriestriper. Se Norheim og fl. 2008:4.

Trykt 1951 i: Asbjørnsen og Moes eventyr. Oslo.

Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]

Trykt 1977 i: Norsk folkediktning. Eventyr I, s. 130.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 70.

Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 430-

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter.

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 106-.
Trykt 1996 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
Trykt 1997 i: Asbjørnsen & Moe: *Eventyr*. Damms beste barnebokklassikere 3. Side 51-.
Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 9-14.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 166-.
Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. Butterball.
Omtalt av: Skarðhamar 2011:58; Helleve 2012:66-69.

* Småuttene som traff trollene på Hedalskogen / Heddalskogen / Heidalsskogen

Oppskrift av Asbjørnsen 1842 i Sel. Illustrert av Erik Werenskiold.
Trykt 1850 i *Juletræet*. En samling av norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S19.
Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s.17-20.
Trykt 1936-37 på sjokoladeemballasje fra Freia.
Trykt 1939 i: Nordahls Rolfsens lesebok. *Små krypt og svære ting*. 6 b.utg. II. Ved Hans Bergersen. S. 76
Trykt 1940 i: Asbjørnsen og Moe: Samlede eventyr. Jubileumsutgave 1840-1940. 1.bind, s. 65-69.
Trykt 1951 i: Asbjørnsen og Moes eventyr. Oslo.
Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 40-.
Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 11.
Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo.
Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr*. Riksmålsutgave. S. 47-.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 68-
Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 64
Trykt 1994 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.
Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 61-.
Trykt 1997 i: Asbjørnsen & Moe: *Eventyr*. Damms beste barnebokklassikere 3. Side 7-.
Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 15-18.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 21-.
Trykt 2004 i: *Skrinet med det rare i*. 10 eventyr av Asbjørnsen og Moe. Tegninger av Per Teigen.
Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 130.
Omtalt av Hansen 1932:127; Skarðhamar 2011:58.

* Somme kjerringer er slike / Somme Kjærringer er slige

Hovedfortelling fra Gjerdrum, oppskrift av Asbjørnsen. En variant fortalt av Lars Hansen Svendsrud til Jørgen Moe.
Illustrert av Theodor Kittelsen.
Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 1. hefte. Bind I s. 61-67.
Trykt 1842 i: ett av to eventyr som er trykt i «Udvalgte Eventyr», eventyr fra alle land, utg. av C. Molbech.
Trykt 1843 i: Jensen, P.A. (red): Læsebog. Underviisningen i Modersmaalet.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 43.
Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn* af Asbjørnsen og Moe. København. S. 73. Ill. av Kittelsen.
Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.
Trykt 1916 i: *Asbjørnsens eventyr*. 1. samling. Illustrert av Kittelsen.
Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. Ill. av Kittelsen og Werenskiold.
Trykt 1922 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 44-.
Trykt 1939 i: Asbjørnsen og Moe: *Soria Moria Slott og andre eventyr*, s. 62.
Trykt 1953 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. 2. opplag. S. 62.
Trykt 1964 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.
Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
Trykt 1976 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 458-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I*.
Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 268-.
Omtalt av Jæger 1896 II 306; Hovstad 1933 (om eventyrstilen); Borgen 1967 xviii; Hodne 1982:49;
Gjefsen 2011:64.

* **Soria Moria Slot / Soria Moria Slott**

Flere varianter. Asbjørnsen oppteget versjoner fra Ringerike og Røyken, mens en oppskrift er av Jørgen Moe 1846 etter Anna Opedal (Blind-Anne).

Illustrert av Erik Werenskiold [Nasjonalgalleriet-kort].

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. 2. hefte*.
Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe. Første Deel. Bind I s. 166-180*.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 117.
Trykt 1884 i: *Eventyrbog for Børn. II. Norske Folkeeventyr av P.Chr. Asbjørnsen. S. 23*.
Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn, 2. samling*, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave*.
Trykt 1916 i: *Asbjørnsens eventyr. 1. samling*. Illustrert av Werenskiold.
Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr. III. av Kittelsen og Werenskiold*.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 77-.
Trykt 1939 i: Asbjørnsen og Moe: *Soria Moria slott og andre eventyr*, s. 5.
Trykt 1951 i: Asbjørnsen og Moes eventyr. Oslo.
Trykt 1952 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr. Riksmålsutgave. S. 139-*.
Trykt 1953 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr. 2. opplag. S. 5*.
Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]
Trykt 1962 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr. Riksmålsutgave. S. 148-*.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 386-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. I*.
Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *Gullfuglen og andre eventyr. Side 21-*.
Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 70-80.
Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II. S. 129-*.
Trykt 2001 i: Den Norske Turistforenings årbok. *Det store eventyret*. III. av Hans Normann Dahl. S. 46.
Trykt 2009 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.
Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 45.
Omtalt i Hovstad 1933; Hodne 1982:48; Hodne 1994:20 22; Hodne 1998:188.

* **Spurningen**

Oppskrift av Asbjørnsen.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. 1. hefte. Bind I: 24-25*.
Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 17.
Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave*.

* **Stabursnøkkelen i rokkehodet / Stabursnøgelen i Rokkehovedet**

Oppskrift etter Asbjørnsen fra Inderøy.

Illustrert av Erik Werenskiold.

Trykt 1876 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. København.
Trykt 1887 i: *Eventyrbog for Børn. III. Norske Folkeeventyr av P.Chr. Asbjørnsen. S. 81*.
Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn, 3. samling*, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.
Trykt 1912 i: Alnæs, Ivar: *Norsk læsebok for middelskolen. I. Kristiania, s. 78*.
Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr. Ny Samling*.
Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr. III. av Kittelsen og Werenskiold*.
Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 175-.
Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 512-
Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II*.
Trykt 1998 på sjokoladeemballasje fra Freia og innlest på CD.
Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales. The key in the distaff*.

* **Stjele trollets kostbarhet** > *Askeladden som stjal sølvendene til trollet*

* **Store-Per og Vesle-Per / Store Per og Vesle Per**

Eventyr utgitt i fellesskap av Asbjørnsen og Moe.

Illustrert av Dagfin Werenskiold.

Hoel 1948: Eventyret «hæver sig til en Art grusom Humor».

I 4. og 5. utgave er eventyret «henført til A. alene» (Halvorsen 1896:62).

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr samlede og fortalte af Asbjørnsen og Moe. Anden Udgave.*

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 271.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 138.*

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.*

Trykt 1940 i bind III i: *Samlede eventyr. Jubileumsutgave 1840-1940. Norske kunstneres billedutgave.*

Trykt 1967 i: *Asbjørnsen og Moe: Folke- og huldreeventyr i utvalg. Norges nasjonallitteratur. 6.*

Trykt 1982-83 i: *Asbjørnsen og Moe: Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II, s. 453-*

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.*

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr. Norges nasjonallitteratur 7. Side 342-.*

Omtalt av Hoel 1948:631; Borgen 1967 xvi; NLH II 1974:510; Hodne 1982:49; Hodne 1994:24; 1998:199;

Braadland (kalt *Den gale Gut*) 2005:18; Solberg 2007:106.

* **St. Per og Fanden**

En sammensmelting av flere eventyr. Oppskrift av Jørgen Moe 1846 etter Gjertrud Utne i Ullensvang. Ikke med i *Norske folkeeventyr*.

Omtalt av Hodne 1982:34; Gjefsen 2011:127f.

* **Sølvkongen på Meheia (?)**

Trykt 2012 i: *Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 144.*

[uvanlig tittel på et Asbj. og Moe-eventyr?]

* **Tatere**

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1848.

Trykt 1848 i: *Asbjørnsen: Norske Huldreeventyr og Folkesagn. Første Samling. Christiania.*

Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn II. Fortalt av Asbjørnsen. S. 170-, noter s. 349-.*

Trykt 1982-83 i: *Asbjørnsen og Moe: Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II, s. 296-*

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.*

Trykt 1995 i: *Asbjørnsen: Norske huldreeventyr og folkesagn. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 312.*

Trykt 2010 i: *Asbjørnsen, P. Chr.: Norske Huldreeventyr og Folkesagn. Utgåve ved Olav Solberg.*

Litt: Solberg 2010:192.

* **Tobaksgutten / Tobakkgutten / Todalsgutten**

Opptegnet av Jørgen Moe etter Ånund Knutsson i Bygland 1847. Utgitt av Asbjørnsen 1871.

Skal ha boklig kilde. Oppskrifter fra Telemark og Nordland.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 71.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr. Ny Samling.*

Trykt 1932 i: *Asbjørnsen og Moe: Folke og huldre eventyr II, s. 219-.*

Trykt 1940 i bind II i: *Samlede eventyr. Jubileumsutgave 1840-1940. 3 bind.*

Trykt 1963 i: *Asbjørnsen og Moe: Norske folke- og huldreeventyr II. Riksmålsutgave. S. 82-.*

Trykt 1977 i: *Norsk folkediktning. Eventyr II. Red: Olav Bø. Oslo, s. 91.*

Trykt 1982-83 i: *Asbjørnsen og Moe: Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II, s. 61-*

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.*

Trykt 2001 i: *Asbjørnsen og Moe: Norske Folkeeventyr II. S. 15-.*

Omtalt av Christiansen 1931:273; Hodne 1982:39; Hodne 1998:64; Gjefsen 2011:135; Skarðhamar 2011:58ff; Hodne 2014:41.

MH: Merkelig med to ulike titler – samme eventyr?

* **Tommeliten / Tommeliden**

Oppskrift av Asbjørnsen. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1844 i: Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Bind 2, s. 22-24.

Trykt 1939 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr for barn. Oslo, s. 105-107.

Trykt 1863 i: P.A. Jensens lesebok: Læsebog for Folkeskolen og Folkehjemmet.

Trykt 1865 i: Hagerup og Lassen (red): *Norsk Læsebog for Mellemklasserne*. S. 34.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 218.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 68.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1921 i: *Nye Barne-Eventyr* av Asbjørnsen og Moe. Landsmålsutgåva. S. 111.

Trykt 1958 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr. 8. opplag. III. av Kittelsen. Oslo.

Trykt 1971 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. Illustrert av Th. Kittelsen. Oslo.

Trykt 1973 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 33.

Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Utvalg fra norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 111-

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 88

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 53-.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 42-.

Trykt 2004 i: *Skrinet med det rare i*. 10 eventyr av Asbjørnsen og Moe. Tegninger av Per Teigen.

* **Tre Citroner / De tre citroner / Tre sitroner**

Oppskrift etter Asbjørnsen 1843, fortalt av fru Dreyer, en kurvkone i Kristiania - sydeuropeisk type.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1854 i: Norsk Illustreret Kalender. [Østberg nr. 29]

Trykt 1871 i: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling, ved Asbjørnsen.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 290-.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 116-

Trykt 1994 i: *Gullslottet som hang i luften og andre eventyr*. Gyldendal. S. 50-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Litt: Christiansen 1931:271.

* **Trollet og Toreveret (?)**

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 98.

[Asbj. og Moe-eventyr?]

* **Trollet som ville være menneske (?)**

Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 122.

[Asbj. og Moe-eventyr?]

* **Trollgubben som skulle fri (?)**

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 68.

[Asbj. og Moe-eventyr?]

* **Trollnøstet**

Oppskrift av Jørgen Moe etter Karen Prestedatter 1847. Om den gode stemoren.

Kjent i et par versjoner fra Sørlandet.

Omtalt av Christiansen 1931:273; Hodne 1982:38; Hodne 1998:60, 170 f.

* **Tro og Utro / Tru og Utru**

Oppskrift fra Ringerike av Jørgen Moe, fortalt av søsteren Marie Olava i 1843. Et sjeldent eventyr.

Det er registrert 15 norske varianter av eventyret. Kjent i Kina ca. år 700.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1844 i: Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe. Bind 2, s. 60-67.

Trykt 1852 i: Norske folkeeventyr samlede og fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Anden forøgede Udgave. Christiania.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 244.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 104.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1921 i: *Nye Barne-Eventyr* av Asbjørnsen og Moe. Landsmålsutgåva. S. 16.

Trykt 1922 i: Hægstad, Marius og Matias Skard: *Norsk diktning efter 1814*. S. 45-48.

Trykt 1927 i: *Nye Barne-eventyr*. Revidert og utgitt av Moltke Moe. 4. opplag.

Trykt 1939 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr for barn. Oslo, s. 18-25.

Trykt 1950 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1958 i: Rike Per Kremmer og andre eventyr. 8. opplag. Ill. av Kittelsen. Oslo.

Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s.42-46 og 220

Trykt 1971 i: *Rike Per Kremmer og andre eventyr*. Illustrert av Th. Kittelsen. Oslo.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 331-

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter.

Trykt 1994 i: *Gullslottet som hang i luften og andre eventyr*. Gyldendal. S. 86-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Trykt 1996 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr II*. S. 172-.

Omtalt av Knut Liestøl 1921:64; Christiansen 1931:273; Hodne 1982:29; Hodne 1991:537; Hodne 1998:105, 177 f; Gjefsen 2011:107; Hodne 2014:33.

* **Tsju pus, vil du ned av bordet!**

Oppskrift etter Asbjørnsen fra Inderøy. Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1876 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 297.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 66.

Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe. *Samlede eventyr*. I. Med alle de originale tegningene. S. 478.

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Litt: Solberg 2007:169.

* **Tuftefolket på Sandflesa / Tuftefolket paa Sandflæsen**

Oppskrift av Asbjørnsen fra 1851.

Trykt 1870 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalte af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1914 i: *Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn* fortalt af P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1949 i: *Norske huldreeventyr og folkesagn II*. Fortalt av Asbjørnsen. S. 254-, noter s. 368-.

Trykt 1964 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1976 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 226-

Trykt 1994 i: Asbjørnsen og Moe: *Kjetta som var så fæl til å ete og andre eventyr*. S. 37-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen: *Norske huldreeventyr og folkesagn*. Eventyr fra 1870-utgaven. S. 391.

* **Tvillingbrødrene / Tvillingbrørne (AT 303)**

Eventyr som skal være fortalt av Lars Svendsrud.

Litt: Christiansen 1931:269; Alver 1980:158; Edvardsen 2013:40.

* **Tykkebonde**

Fortalt av J. E. Thaasen til Jørgen Moe ca. 1850.

Gjenfortalt av Moltke Moe.

Omtalt av Jorunn Fløtra 1995:88.

* **Tyrihans som fikk kongsdatteren til å le /**

Tyrihans, som fik Kongsdatteren til at le / Tyrihans som fikk kongsdattera til å le

To oppskrifter fra Ringerike av Jørgen Moe og én oppskrift fra Gudbrandsdalen av Asbjørnsen. Flere varianter.

Illustrert av Eilif Peterssen, Erik Werenskiold.

Trykt 1850 i *Juletræet*. En samling av norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.
 Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 85.
 Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.
 Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 285.
 Trykt 1910 i: Asbjørnsen, P. Chr: *Norske Folke- & Huldre-Eventyr i udvalg*. Tredje oplag.
 Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.
 Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 189-193.
 Trykt 1951 i: *Asbjørnsen og Moes eventyr*. Oslo.
 Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 40.
 Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo.
 Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 38-.
 Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.
 Trykt 1969 i: Ridder skau og jomfru dame. Eventyr frå Ringerike. Oslo, s. 37-41 og 220.
 Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 59.
 Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 262-
 Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 59
 Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.
 Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 92-.
 Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 241-.
 Trykt 1997 i: Asbjørnsen & Moe: *Eventyr*. Damms beste barnebokklassikere 3. Side 81-.
 Trykt 2004 i: *Skrinet med det rare i*. 10 eventyr av Asbjørnsen og Moe. Tegninger av Per Teigen.
 Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. Taper-Tom who made the princess laugh.
 2013: Leif Hatle, Steinsåsen, har laget en kubbestol for barn som er dekorert med eventyret. Teksten på kubbestolen er: *Vil du være med så heng på, sa Tyrihans*.
 Litt: Solberg 2007:166 [Guten som fekk kongsdattera til å le].

* Ulven som Fisker (en versifisert fabel)

«Det var en deilig Vintermorgen, at Ræven lusked ud paa Fangst»

Trykt i: Billed-Magazin for Børn. 1. årgang 1838, s. 282-284.

Trykt anonymt, men Moe er foreslått som forfatter (av hvem?).

* Usynlige stemmer

Undereventyr fortalt av Tore Jensen, Norderhov (?). Ikke med i NFS.

Omtalt av Hodne 1982:29.

* Vel gjort og ille lønnet / Vel gjort og ilde lønnet / Vel gjort og ille lønt

Oppskrift etter Asbjørnsen. Illustrert av Erik Werenskiold.

Trykt 1844 i: *Norske Folkeeventyr* samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe. Bind 2, s. 56-60.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 242.

Trykt 1904 i: *Norske Folke-Eventyr*. 7. Udgave revideret ved Moltke Moe. II. Kristiania. S. 100.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 2. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1916 i: *Asbjørnsens eventyr*. 1. samling. Illustrert av Werenskiold.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1932 i: Abjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 87-.

Trykt 1939 i: Nordahls Rolfsens lesebok. *Små kryp og svære ting*. 6 b.utg. II. Ved Hans Bergersen. S. 16

Trykt 1948 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1976 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 502-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 280-.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 219-.

Litt: Borgen 1967 xviii.

* Venner i liv og død

Oppskrift av Asbjørnsen etter Lars Larsen Røynstrand i Granvin 1870 (Hodne 1998:91)

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Eventyret er kjent fra 1200-tallet i Italia.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 199-.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr II*, s. 33-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.*

Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 57-60.

Litt: Hodne 1991:538; Hodne 1998:91, 182; Solberg 2007:94.

* **Verden lønner ikke annerledes / Verda løner ikkje annleis**

Oppskrift etter Asbjørnsen fra Vågå.

Illustrert av Theodor Kittelsen.

Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1887 i: *Eventyrbog for Børn*. III. Norske Folkeeventyr av P. Chr. Asbjørnsen. S. 30.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 3. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 143-.

Trykt 1939 i: Asbjørnsen og Moe: *Soria Moria Slott og andre eventyr*, s. 91.

Trykt 1953 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. 2. opplag. S. 91.

Trykt 1970 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 498-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.*

* **Veslefrikk med felen / Veslefrikk med fela**

Hovedvariant fra Sel nedtegnet av Asbjørnsen 1842. Én variant nedtegnet av Jørgen Moe i Evje 1847 etter «Olav fra Evje». Et kompilasjonseventyr. Et sjeldent eventyr.

Illustrert av Theodor Kittelsen (Moe og Asbjørnsen 2013:185).

Trykt 1866 i: *Juletræet*. Norske Folke- og Børne-Eventyr. Ved P. Chr. Asbjørnsen.

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. Nr. 97.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1887 i: *Eventyrbog for Børn*. III. Norske Folkeeventyr av P. Chr. Asbjørnsen. S. 70.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 3. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1908 i: *Eventyrbok for Børn*. 3. Samling, av Asbjørnsen. Moe, Moltke (red). Kra.

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 169-.

Trykt 1936-37 på sjokoladeemballasje fra Freia.

Trykt 1939 i: Asbjørnsen og Moe: *Soria Moria Slott og andre eventyr*, s. 45.

Trykt 1951 i: Asbjørnsen og Moes eventyr. Oslo.

Trykt 1953 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. 2. opplag. S. 45.

Trykt 1957 i: Asbjørnsen og Moe. *Eventyrbok for de små*. Ved Leiv Frodesen. S. 46.

Trykt 1959 i: *Eventyr*. Asbjørnsen og Moe. Gyldendal. Oslo. [Østberg nr. 261]

Trykt 1962 i: *Vi leser eventyr*. Bolling, Haavik og Prøysen (red). S. 263-268.

Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 94-.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 65.

Trykt 1979 i: *Veslefrikk med fela og andre eventyr*. Fra norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 379-

Trykt 1992 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyr for barn*. Damm og Søns eventyrskatter, s. 25

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.*

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 100-.

Trykt 1996 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr.

Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 142-147.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 121-.

Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 46.

I 1952 laget Ivo Caprino en film av eventyret (Hodne 1998:212).
Omtalt av Christiansen 1931:273; Hodne 1982:39; Hodne 1998:69; Solberg 2007:116; Skarðhamar 2011:58.

* Vesle Gunnlaug (?)

Trykt 2012 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 162.
[uvanlig tittel på et Asbj. og Moe-eventyr?]

* Vesle Åse gåsepике / Vesle Aase Gaasepige / Åse Gåsepике

Oppskrift av Asbjørnsen. Kjent i 3-4 versjoner.

Illustrert av Otto Sinding.

Trykt 1842 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. 2. hefte.

Trykt 1843 i: *Norske Folkeeventyr samlede ved Asbjørnsen og Jørgen Moe*. Første Deel. Bind I s. 187-137.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 132.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 38.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 28-30.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 84-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. II.

Litt: Christiansen 1931:274; Skarðhamar 2011:57.

* Væren og grisen som skulle til skogs og bo for seg selv /

Væderen og Grisen som skulde til skogs og bo for sig selv /

Geita og grisen som skulle til skogs og bo for seg selv

Hovedfortelling fra Nes, Hallingdal, oppskrevet av Jørgen Moe rundt 1846. En variant etter Asbjørnsen.

Illustrert av Erik Werenskiold.

Trykt 1871 i: *Norske folke-Eventyr*, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen. Christiania. S. 1.

Trykt 1876 i: *Norske Folke-Eventyr* ved Asbjørnsen. Ny Samling, 2. utg. København.

Trykt 1883 i: *Eventyrbog for Børn* af Asbjørnsen og Moe. København. S. 1.

Trykt 1905 i: *Eventyrbog for Børn*, 1. samling, af Asbjørnsen og Moe. Red. Moltke Moe.

Trykt 1910 i: Rolfsen, Nordahl: *Læsebok for folkeskolen*. Ny utgave. 3. del. Byutgave, s. 23

Trykt 1914 i: P. Chr. Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny Samling.

Trykt 1916 i: Asbjørnsens eventyr. 1. samling. Illustrert av Werenskiold.

Trykt 1917 i: *Eventyrbog for Børn. Norske folkeeventyr*. III. av Kittelsen og Werenskiold.

Trykt 1922 i: Asbjørnsen og Moe: *Eventyrbok for barn*. 6. opplag. Rev. utg. Moltke Moe.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldre eventyr II*, s. 1-.

Trykt 1940 i: Munch, Mathilde og Sven Svensen: *Heime og ute*. Lesebok. II. 3. opplag. S. 13

Trykt 1956 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Tittel: Til skogs og byggja hus (samme eventyr?).

Trykt 1963 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folke- og huldreeventyr II*. Riksmålsutgave. S. 105-.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 437-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. II.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *Gullfuglen og andre eventyr*. Side 49-.

Trykt 1998 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Trykt 2012 i: *Norwegian Folk Tales*. The ram and the pig who went into the woods to live by themselves.

Trykt 2013 i: Tuss og Troll, Norwegian Folk Tales, USA, s. 26. [Tittel: *Til skogs og byggja hus*]

Omtalt i *Lita-frid-Kirsti*. Eventyr frå Valdres osv, s. 203, 1979; Liestøl 1984:92;

* Vårherre og St. Peder på vandring / Vår Herre og Sankt Peter på vandring

Oppskrift etter Jørgen Moe.

Trykt 1882 i: Dybwads illustrerede folkekalender.

Trykt 1914 i: Asbjørnsen: *Norske Folke-Eventyr*. Ny samling. 3. utgave. S. 220.

Trykt 1940 i bind I av *Samlede eventyr*. Jubileumsutgave 1840-1940. 3 bind. Norske kunstneres billedutgave.

Trykt 1977 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Jo Tenfjord (red). Bokklubbens Barn. Side 18.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 228-

Trykt 1995 i: *Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe*. II.

Trykt 1995 i: Asbjørnsen og Moe: *For barn*. Utvalg ved Jo Tenfjord. Side 29-.

Trykt 1996 på Freia sjokoladeemballasje. Melkesjokolade. Et lite eventyr. 2 fortellinger.

Trykt 1998 i: Det norske Folkeeventyret av Ørnulf Hodne s. 20.

* Østenfor sol og vestenfor måne / Østenfor Sol og vestenfor Maane / Austafor sol og vestafor måne / Den forlatte prinsesse

Også kalt *Kvitebjørn kong Valemon* (?) - Hodne 1998:65.

Oppskrift fra Telemark av Asbjørnsen. Illustrert av Otto Sinding; Schneider.

Jørgen Moe 1852: eventyret har vandret fra India og Europa rundt (Jæger 1896:105).

Trykt 1844 i: Norske Folkeeventyr samlede ved P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Bind 2, s. 1-15.

Trykt 1852 i: *Norske folkeeventyr* - se Hodne 1998:65.

Trykt 1868 i: *Norske Folke-Eventyr* fortalte av Asbjørnsen og Moe. 4. utgave. S. 203.

Trykt 1879 i: Asbjørnsen: *Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg*. S. 242.

Trykt 1909 i: Asbjørnsen (utvalg): *Norske folke- og huldre-eventyr i udvalg*. Side 60-.

Trykt 1914 i: *Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr*. Folke-Utgave. Bind II. 8. utgave.

Trykt 1932 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke og huldreeventyr I*, s. 164-172.

Trykt 1948 i: *Norske folke- og huldre-eventyr i originaltekster 1852 og 1870*. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1964 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1967 i: Asbjørnsen og Moe: *Folke- og huldreeventyr i utvalg*. Norges nasjonallitteratur. 6.

Trykt 1976 i: Norske folke- og huldreeventyr i utvalg 1852 og 1870. Ved Trygve Knudsen.

Trykt 1982-83 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske folkeeventyr. Samlede eventyr I*, s. 230-

Trykt 1995 i: Norske Folkeeventyr samlet av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. II.

Trykt 1996 i: *Folke- og huldreeventyr*. Norges nasjonallitteratur 7. Side 211-.

Trykt 1998 i: *Det norske Folkeeventyret*. Av Ørnulf Hodne, s. 65 f.

Trykt 2000 i: *Skumle eventyr*. Forord av Kyrre Andreassen. Side 208-217.

Trykt 2001 i: Asbjørnsen og Moe: *Norske Folkeeventyr I-II*. S. 72-.

Trykt 2013 i: Østberg (red) 2013:109-117.

Trykt 2014 i: Tuss og Troll en variant kalt *Sønnafor sør og nordafor nord* s. 20-24. Av Johs. Farestveit.

Omtalt av Hodne 1982:48; Hodne 1994:20; Hodne 1998:64f; Braadland 2005:33; Solberg 2007:10, 69 f;

Solberg 2007b; Østberg (red) 2013:114;

* Ålsvart og Ålkvit

Oppskrevet av ? En variant av Tvillingbrødrene.

Omtalt av Christiansen 1931:269; NLH II 1974:511.

* Åsgårdsreia / Oskereia / Oskoreia Aaskoreii

Oppskrevet av Jørgen Moe i Bygland

Trykt 1924 i: Norsk sogkunst av Rikard Berge s. 121.

Trykt 1999 i: Tuss og Troll. Tegneserie. Utgitt av Norsk Barneblad.

Litt: Berge 1924:121; Gjefsen 2011:135; Edvardsen 2013:59: «Den ville jakt var ledet an av Guro Rysserova og Sigurd Svein og ble fulgt av horder med illgjerningsmenn og slagsbrødre på ringskodde hester».